

ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และ
ทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Environmental, Social, and Governance (ESG) Responsibilities and
Intellectual Capital Affect the Profitability of Companies Listed
on the Stock Exchange of Thailand

วชิราทิณี กานต์วีกุลธนา
Wachirathinee Kranraweekultana

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2566

ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และ
ทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Environmental, Social, and Governance (ESG) Responsibilities and
Intellectual Capital Affect the Profitability of Companies Listed
on the Stock Exchange of Thailand

วชิราทิตินี กานต์รวีกุลธนา
Wachirathinee Kranraweekultana

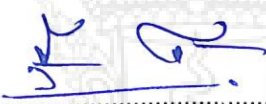
วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

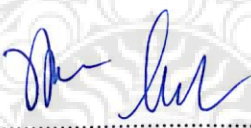
ปีการศึกษา 2566

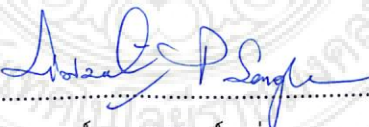
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และ ทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อ นามสกุล	วชิราทิณี กานต์วิกุลธนา
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา	การบัญชี
คณะ	บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาคุตต์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัทธริยา เห็นกลาง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวลี ไม่สัก)

วันที่ 16 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อ นามสกุล	วชิราภิญญา กานต์วิกุลธนา
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา	การบัญชี
คณะ	บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม บรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 145 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสถิติถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษานี้ พบว่า คะแนนการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ มีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางตรงข้ามกับทุนทางปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ มีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางเดียวกับทุนทางปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน โครงสร้างเงินทุนมีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางเดียวกับความสามารถทำกำไร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : สังคม, บรรษัทภิบาล, ทุนทางปัญญา, ความสามารถทำกำไร

Thesis Title	Environmental, Social, and Governance (ESG) Responsibilities and Intellectual Capital Affect the Profitability of Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand
Author	Wachirathinee Kranraweekultana
Degree	Master of Business Administration
Field Study	Accounting
Faculty	Business Administration
Academic Year	2023

ABSTRACT

This research aims to study how environmental, social, and governance (ESG) responsibilities and intellectual capital affect the profitability of companies listed on the Stock Exchange of Thailand. Secondary data were collected from the financial statements and annual registration statements of 145 companies listed on the Stock Exchange of Thailand from 2018 to 2022. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, maximum and minimum values, as well as using inferential statistics, including Pearson correlation and multiple regression.

The results of this study found that the score rating of corporate governance and the proportion of major shareholders influenced each other in the opposite direction to intellectual capital, with statistical significance at the 0.05 level. The proportion of independent boards of directors influenced each other in the same direction as intellectual capital, with statistical significance at the 0.05 level. Additionally, capital employed efficiency and leverage influenced each other in the same direction as profitability, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords : Social, Governance, Intellectual Capital, Profitability

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ล่วงได้ดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ชี้แนะแนวทาง แก้ไขปัญหา ตรวจสอบ และติดตามความคืบหน้าตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัทธริยา เห็นกลาง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลามาให้ความรู้ ชี้แนะแนวทาง และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และอาจารย์พิเศษทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการวิจัยฉบับนี้ รวมถึงขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการประจำหลักสูตรที่คอยช่วยเหลือ ประสานงานต่าง ๆ ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัววาทันตร์วิกุลธนา รวมถึง พี่ น้อง กลุ่มที่ 3 สำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 5 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่คอยให้การสนับสนุน ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

วชิราจิณี กานต์วิกุลธนา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.7 คำนิยามศัพท์	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	11
2.2 แนวคิดทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย	14
2.3 แนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากร	15
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG)	15
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางปัญญา	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทำกำไร	25
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	51
4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis)	55
4.3 การวิเคราะห์สถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)	57
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	63
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	64
5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	78
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	86

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	13
3.1	จำนวนประชากรจำแนกรายกลุ่มอุตสาหกรรม	40
3.2	จำนวนประชากร หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	42
3.3	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และวิธีหาค่าของตัวแปรแต่ละชนิด	43
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย	51
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุนทางปัญญา (IC) ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	52
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถทำกำไร (Profitability) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	53
4.4	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) ตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1	55
4.5	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) ตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2	56
4.6	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ของสมมติฐานการวิจัยที่ 1	58
4.7	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ของสมมติฐานการวิจัยที่ 2	61

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2.1	รายละเอียดผลคะแนนในแต่ละระดับ	18
2.2	แผนผังการประเมินความยั่งยืน	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งสภาพภูมิอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทรัพยากรธรรมชาติที่กำลังขาดแคลน ความเหลื่อมล้ำทางสังคม การทุจริตคอร์รัปชัน ความมั่นคงปลอดภัยทางโลกไซเบอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประชากรทั่วโลก รวมถึงการดำเนินธุรกิจของบริษัทอีกด้วย การสร้างความอยู่รอด และการเพิ่มโอกาสในการเติบโตของธุรกิจจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง บริษัทจึงควรมุ่งเน้น การขับเคลื่อนธุรกิจให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social, and Governance: ESG) ด้วย (พิชญากัค เพชรสีสุก, 2565) เพื่อสร้างคุณค่า ความโปร่งใส และนำไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาว อีกทั้งยังตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้ลงทุน เนื่องจากผู้ลงทุนไม่ได้ให้ความสำคัญเพียงแค่เฉพาะผลกำไรเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังให้ ความสำคัญกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล ESG เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุน (Etikah Karyani and Muhamad Resa Perdiansyah, 2022)

แนวคิดการลงทุนไม่ได้คำนึงถึงผลการดำเนินงานในรูปแบบตัวเงินเพียงอย่างเดียว แต่ยังคำนึงถึงผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) โดยเรียก แนวคิดนี้ว่าการลงทุนอย่างยั่งยืน (Sustainable Investing) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน พร้อมกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน และเป็นการสร้าง ผลตอบแทนระยะยาว (นารินทิพย์ ท่องสายชล, 2565) สำหรับประเทศไทย หน่วยงานที่มีหน้าที่ ในการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการลงทุนอย่างยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และได้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ได้แก่ 1) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors: IOD) เป็นองค์กรที่

ทำหน้าที่สำรวจ ติดตามและประเมินผลบรรษัทภิบาลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies: CGR) เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุง พัฒนารูธุรกิจโดยใช้เกณฑ์การประเมินที่พัฒนาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (Corporate Governance Code) แสดงผลในแต่ละระดับตามคะแนนการประเมิน โดยสามารถจัดกลุ่มตามช่วงระดับคะแนนที่ได้รับ จำนวน 6 กลุ่ม ตามตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562) และ 2) สถาบันไทยพัฒน์ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ประเมินข้อมูลด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ผ่านหน่วยงาน ESG Rating ในการจัดอันดับหลักทรัพย์ สนับสนุน และพัฒนาระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของธุรกิจที่โดดเด่นด้าน ESG รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการดำเนินงานประกอบกับข้อมูลทางการเงิน จำนวน 100 บริษัท หรือที่เรียกว่า กลุ่มหลักทรัพย์ ESG100 โดยบริษัทที่ถูกจัดอันดับดังกล่าวจะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างผลกระทบทางสังคมในเชิงบวก รวมถึงใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจให้แก่ผู้ลงทุนอีกด้วย (สถาบันไทยพัฒน์, 2563)

นอกจากหน่วยงานภายนอกที่ได้มอบรางวัลเกี่ยวกับการเปิดเผย ESG ดังกล่าว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ยังได้มีการผลักดันและส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีการเปิดเผยตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG) พร้อมกับคัดเลือกบริษัทที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน เพื่อประกาศรายชื่อเป็นหุ้นยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment: THSI) และมีการมอบรางวัลความยั่งยืน (Sustainability Awards) ให้แก่บริษัทที่มีการดำเนินธุรกิจที่โดดเด่น โดยคัดเลือกจากบริษัทที่อยู่ในรายชื่อหุ้นยั่งยืน และได้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด รวมถึงสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เข้าร่วมการประเมินเพื่อคัดเลือกเป็นดัชนีหุ้นยั่งยืนระดับโลก หรือเรียกว่า ดัชนี DJSI (Dow Jones Sustainability Index: DJSI) ซึ่งเป็นดัชนีที่ได้รับการยอมรับ

ในระดับสากล โดยบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีคะแนนประเมิน ESG ครบทุกด้านในทุกมิติของความยั่งยืน (ภัสสิริ ศรสงคราม, 2560)

ในการเปิดเผยข้อมูล ESG ทำให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับรางวัลต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้เสียใช้เป็นข้อมูลการประกอบการพิจารณาในการลงทุนอย่างยั่งยืนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ยังได้คำนึงถึงความสำคัญและมีส่วนในการสนับสนุนส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาลหรือมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2560 (CG code) คำนึงถึง ESG อย่างจริงจังในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเป็นไปตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม มีความระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริตของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการอิสระ คณะกรรมการตรวจสอบ ให้เหมาะสมกับบริบทของธุรกิจ โดยเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญผ่านแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) มุ่งเน้นการเปิดเผยอย่างถูกต้อง เหมาะสม เพียงพอ เพื่อให้สามารถสร้างคุณค่าดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ (ฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน ก.ล.ต., 2564)

จากการดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นถึงความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และบรรษัทภิบาล (ESG) นั้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังมีการนำการจัดการนวัตกรรมเชิงองค์กรมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มุ่งเน้นให้ตลาดทุนไทยมีความเข้มแข็งและประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยฐานความรู้ในการสร้างคุณค่าเพื่อก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) มีการพัฒนาความรู้ควบคู่กับทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) (จารุวรรณ เอกสะพัง, 2562) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในกระบวนการสร้างองค์กร เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความได้เปรียบแข่งขัน ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนระยะยาวให้กับบริษัท (Mohammad Badrul Muttakin, Arifur Khan, and Ataur Rahman Belal, 2015) โดยทุนทางปัญญาเป็นการลงทุนแนวใหม่มีลักษณะเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Asset) เกิดจากการพัฒนาความสามารถที่แฝงอยู่ให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งไม่มีผู้ใดที่จะสามารถลอกเลียนแบบได้ ผ่านกระบวนการที่ได้รับการยอมรับเป็นการทั่วไปประกอบไปด้วย 3 ทุนหลัก ได้แก่ ทุนทางกายภาพ (Physical Capital) ทุนมนุษย์ (Human

Capital) และทุนโครงสร้าง (Structural Capital) เมื่อทั้ง 3 ทุนหลักเกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกัน บริษัทจะมีความสามารถทำกำไร (Profitability) ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินกิจการของบริษัทได้ (กิตติมา ทางนะที พร้อมพร ภูวดิน สุมาลี เอกพล และ คุณากร ไวยวุฒิ, 2565)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2565 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร นักบัญชี นักลงทุน และผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ที่ส่งผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

1.2.2 เพื่อศึกษาทุนทางปัญญาที่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2565 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 หรือแบบ 56-1 One Report) ที่แสดงอยู่ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th)

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีข้อสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1.4.1 สมมติฐานที่ 1 ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.1 คะแนนการกำกับดูแลกิจการ ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.2 การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.3 การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.4 การจัดอันดับ ESG100 ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.5 การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.6 ขนาดคณะกรรมการบริษัท ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.7 สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.8 สัดส่วนการเข้าประชุม ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.9 ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

สมมติฐานที่ 1.10 สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

1.4.2 สมมติฐานที่ 2 ทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

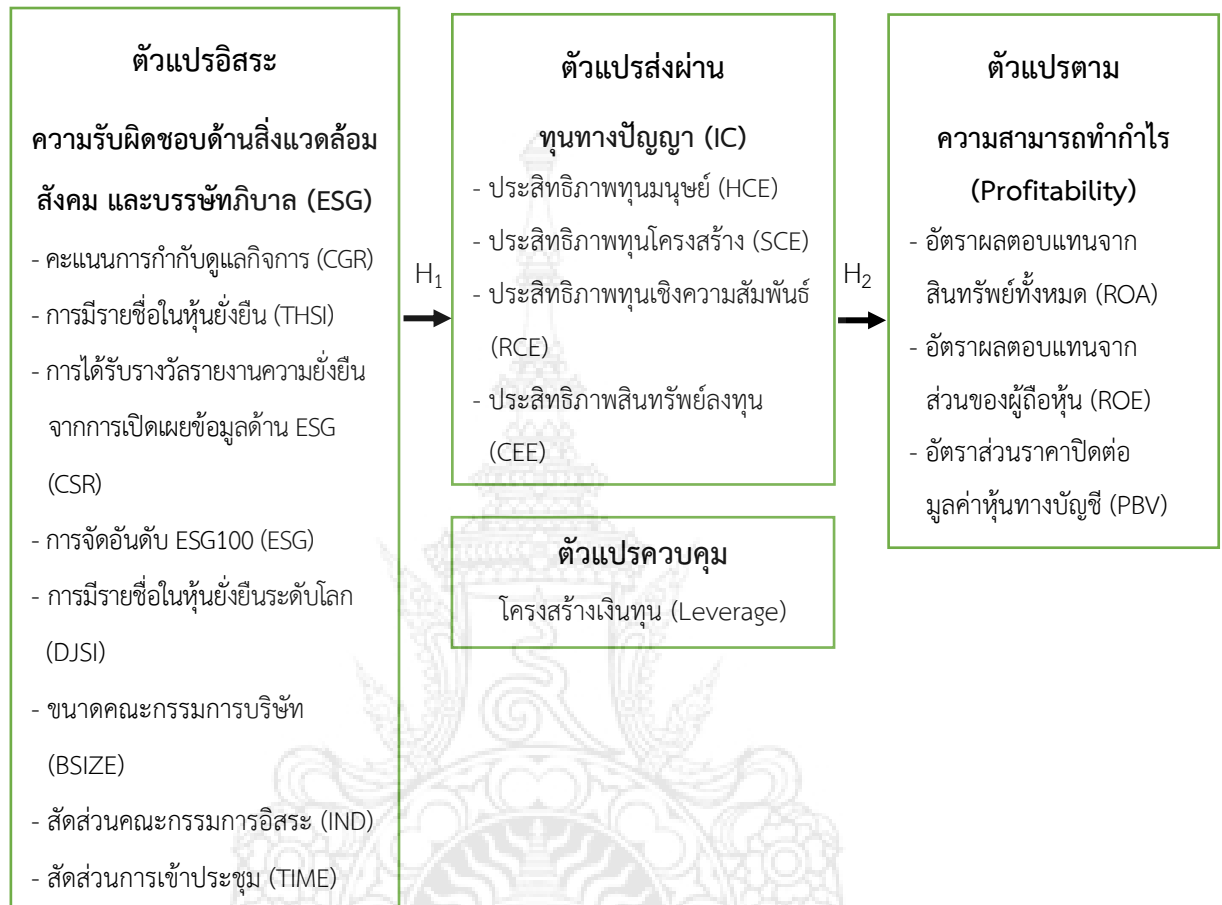
สมมติฐานที่ 2.1 ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

สมมติฐานที่ 2.2 ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

สมมติฐานที่ 2.3 ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

สมมติฐานที่ 2.4 ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อให้ผู้บริหารนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน กำหนดเป้าหมายและสร้างรายได้เปรียบเทียบในการแข่งขันทางธุรกิจระยะยาว

1.6.2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารได้เห็นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ในการประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการปรับใช้ รวมถึงพัฒนาระบบงานในการดำเนินธุรกิจให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส มีคุณภาพ สร้างความน่าเชื่อถือ

1.6.3 เพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ให้แก่ นักบัญชีสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และเกิดความน่าเชื่อถือต่อการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียนำไปประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

1.6.4 เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้กับนักลงทุนนำไปเป็นเครื่องมือในการประกอบการตัดสินใจลงทุนกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่อไป

1.6.5 เพื่อใช้เป็นประโยชน์และเป็นฐานข้อมูลให้นักวิจัย นักวิชาการ และผู้ที่สนใจทั่วไป สำหรับนำไปขยายขอบเขตการวิจัยต่อไปในอนาคต

1.7 คำนิยามศัพท์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET) หมายถึง ตลาดที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ กำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ และกำกับดูแลบริษัทที่เป็นสมาชิก รวมถึงเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้ลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566)

คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR) หมายถึง โครงการสำรวจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ หรือบรรษัทภิบาล เป็นการติดตามและวัดผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดำเนินการโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) โดยคะแนนดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาด้านบรรษัทภิบาล ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทั้งยังเป็นแนวทางให้นักลงทุนใช้วิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562)

หุ้นยั่งยืน (THSI) หมายถึง หุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีผลคะแนนอย่างน้อยร้อยละ 50 จากการตอบแบบประเมินความยั่งยืน และคุณสมบัติ ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด อาทิ ผลการดำเนินงานด้านกำไรสุทธิ ส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการประเมินคุณภาพรายงานด้านบรรษัทภิบาล และมีการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) หากบริษัทจดทะเบียนมีรายชื่ออยู่ในหุ้นยั่งยืนจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกให้นักลงทุนที่มีแนวทางการลงทุนที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและการตัดสินใจลงทุนในหุ้นดังกล่าว (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562)

รางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR) หมายถึง รางวัลที่มอบให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ดำเนินธุรกิจเชิงบวกต่อสังคม สิ่งแวดล้อม มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562)

การจัดอันดับ ESG100 (ESG) หมายถึง การจัดอันดับหลักทรัพย์ด้านการพัฒนาความยั่งยืนที่โดดเด่นในด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 100 บริษัท ใช้เกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการรายงานสากล บริษัทที่ผ่านการประเมินสามารถนำผลการประเมินไปวางแผน ปรับปรุง พัฒนาให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ (สถาบันไทยพัฒน์, 2563)

หุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI) หมายถึง การได้รับคัดเลือกเป็นหุ้นยั่งยืนระดับโลกโดยใช้ดัชนีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เรียกว่า ดัชนี Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) เป็นเกณฑ์ในการประเมินเพื่อคัดเลือก และดำเนินการคัดเลือกจากบริษัทชั้นนำที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักระดับโลกของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม มีความโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจที่ตระหนักถึงความยั่งยืนเป็นหลัก (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564)

ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) หมายถึง จำนวนคณะกรรมการทั้งหมดในบริษัท รวมถึงคณะกรรมการที่ลาออกในระหว่างปี

สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) หมายถึง กรรมการจากภายนอกที่มีความเป็นอิสระ โดยต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในองค์กรคือการไม่เป็นกรรมการบริหาร รวมถึงไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ทั้งนี้ กรรมการอิสระต้องมีอย่างน้อย 1 ใน 3 แต่ไม่น้อยกว่า 3 คนของจำนวนกรรมการทั้งหมด

สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME) หมายถึง จำนวนครั้งในการเข้าประชุมของคณะกรรมการบริษัท อย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี แต่ทั้งนี้ควรพิจารณาจากภาระหน้าที่และความเหมาะสมในการดำเนินงาน

ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC) หมายถึง จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดในบริษัท

สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) หมายถึง สัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือครองเกินกว่าร้อยละ 0.5 ของผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของบริษัท

ทุนทางปัญญา (IC) หมายถึง ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และทรัพย์สินทางปัญญาของพนักงานในองค์กรเป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคลที่เปรียบเสมือนทรัพยากรที่มีมูลค่าเพิ่มเทียบเคียงได้กับสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน โดยเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการได้เปรียบในการแข่งขัน และนำไปสู่การประสบความสำเร็จของธุรกิจ ประกอบไปด้วย

1. ทุนมนุษย์ (Human Capital) หมายถึง ความรู้ ความสามารถของมนุษย์ ซึ่งมีความสำคัญและช่วยให้งานมีประสิทธิภาพ โดยองค์กรจำเป็นต้องมีการสนับสนุนให้พนักงานมีความรู้ทักษะต่าง ๆ ให้เพิ่มพูนขึ้นเพื่อให้องค์กรและธุรกิจประสบความสำเร็จ

2. ทุนโครงสร้าง (Structural Capital) หมายถึง สินทรัพย์ทางโครงสร้าง ได้แก่ โครงสร้างองค์กร ฐานข้อมูล กระบวนการทำงาน ทรัพย์สินทางปัญญา ที่ส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายขององค์กร

3. ทุนความสัมพันธ์ (Relational Capital) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายนอกกับองค์กร เช่น ความจงรักภักดีต่อตราสินค้า ภาพลักษณ์องค์กรหรือสินค้า ถือเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่องค์กร

ดังนั้น ทุนทางปัญญาจึงเปรียบเสมือนกับการสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสามารถคำนวณได้โดยการวัดประสิทธิภาพมูลค่าเพิ่ม (Modified Value Added Intellectual Capital: M-VAIC) ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (Human Capital Efficiency: HCE) ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (Structural Capital Efficiency: SCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (Relational Capital Efficiency: RCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (Capital Employed Efficiency: CEE) ซึ่งก่อนการคำนวณ HCE SCE RCE และ CEE ต้องวัดมูลค่าเพิ่มของกิจการ (VA) ก่อน สามารถคำนวณได้ดังนี้ กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน (OP) + ค่าใช้จ่ายพนักงาน (EC) + ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (DA)

โครงสร้างเงินทุน (Leverage) หมายถึง การที่บริษัทจัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน คำนวณโดยใช้สูตรหนี้สินรวมหารด้วยสินทรัพย์รวม

ความสามารถทำกำไร (Profitability) หมายถึง อัตราส่วนในการวัดความสามารถในการทำกำไร และใช้เพื่อการวัดผลการดำเนินงานของบริษัทว่าเป็นไปตามที่ฝ่ายบริหารให้นโยบายหรือวางแผนไว้หรือไม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 7 หัวข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย
- 2.3 แนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากร
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG)
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางปัญญา
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทำกำไร
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์) มีหลักเกณฑ์การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจโดยพิจารณาตามประเภทธุรกิจที่มีรายได้ของบริษัทเกินร้อยละ 50 หากธุรกิจใดมีรายได้ของบริษัทน้อยกว่าร้อยละ 50 อาจใช้หลักเกณฑ์ในด้านของกำไรมาพิจารณาเป็นลำดับต่อมา และอาจใช้หลักเกณฑ์อื่น ๆ ประกอบตามที่เห็นสมควรได้ และในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีการถือหุ้นในบริษัทย่อยหลายบริษัท (Holding Company) บริษัทจดทะเบียนดังกล่าวจะถูกจัดประเภทธุรกิจตามบริษัทย่อยที่สามารถสร้างรายได้หลักให้แก่บริษัท ดังนั้นการจัดโครงสร้างของกลุ่มอุตสาหกรรมจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจมีลักษณะโครงสร้างทางธุรกิจใกล้เคียงกันถูกจัดประเภทให้อยู่ในหมวดเดียวกัน เพื่อความเหมาะสมในการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกัน และเป็นข้อมูลให้ผู้ลงทุนสามารถจัดการด้านการลงทุนได้

อย่างเหมาะสม สามารถสะท้อนกลุ่มอุตสาหกรรม และประเภทธุรกิจของประเทศได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์จะทำการทบทวนความเหมาะสมของบริษัทจดทะเบียนในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดธุรกิจเป็นประจำทุกปี โดยหลักแล้วจะพิจารณาจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 หรือแบบ 56-1 One Report) รวมถึงในกรณีที่บริษัทถูกครอบงำกิจการ มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการดำเนินธุรกิจก็จะถูกพิจารณาทบทวนการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจใหม่โดยไม่ต้องรอการพิจารณาประจำปี หรือการที่บริษัทจดทะเบียนเห็นว่าไม่เหมาะสมอาจร้องขอให้ตลาดหลักทรัพย์ทบทวนหรือปรับการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจก็ได้ แต่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของตลาดหลักทรัพย์แล้วแต่กรณี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) โดยแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

2.1.1 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (Agro & Food Industry) เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับการเพาะปลูก ป่าไม้ ปศุสัตว์ การแปรรูปผลิตผลการเกษตร รวมถึงการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม

2.1.2 กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products) เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าจำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือย

2.1.3 กลุ่มธุรกิจการเงิน (Financials) เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับผู้ให้บริการทางการเงิน เช่น ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทประกันภัย

2.1.4 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Industrials) เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายวัตถุดิบที่สามารถใช้ในหลายอุตสาหกรรม

2.1.5 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Property & Construction) เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับผู้ผลิตวัสดุก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ การบริการก่อสร้างและวิศวกรรม

2.1.6 กลุ่มทรัพยากร (Resources) เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับการแสวงหา จัดการทรัพยากร เช่น การผลิต การจัดสรรเชื้อเพลิงพลังงาน และการทำเหมืองแร่

2.1.7 กลุ่มบริการ (Services) เป็นกลุ่มธุรกิจบริการต่าง ๆ ยกเว้น บริการทางการเงินบริการด้านข้อมูลสารสนเทศ หรือด้านเทคโนโลยี หรือบริการที่ได้รับการจัดประเภทในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นแล้ว

2.1.8 กลุ่มเทคโนโลยี (Technology) เป็นกลุ่มธุรกิจสินค้าเทคโนโลยี รวมถึงผู้ให้บริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน 8 กลุ่มดังกล่าวข้างต้นนั้น สามารถจัดหมวดธุรกิจได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2.1 โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	ชื่อย่อดัชนี (Sector Index)
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO)	1.1 ธุรกิจการเกษตร	AGRI
	1.2 อาหารและเครื่องดื่ม	FOOD
2. สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP)	2.1 แฟชั่น	FASHION
	2.2 ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	HOME
	2.3 ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	PERSON
3. ธุรกิจการเงิน (FINCIAL)	3.1 ธนาคาร	BANK
	3.2 เงินทุนและหลักทรัพย์	FIN
	3.3 ประกันภัยและประกันชีวิต	INSUR
4. สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS)	4.1 ยานยนต์	AUTO
	4.2 วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	IMM
	4.3 บรรจุภัณฑ์	PKG
	4.4 กระดาษและวัสดุการพิมพ์	PAPER
	4.5 ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	PETRO
	4.6 เหล็ก	STEEL
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROP CON)	5.1 วัสดุก่อสร้าง	CONMAT
	5.2 บริการรับเหมาก่อสร้าง	CONS
	5.3 พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	PROP
	5.4 กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ และ กองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์	PF&REIT

ตาราง 2.1 โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	ชื่อย่อดัชนี (Sector Index)
6. ทรัพยากร (RESOURC)	6.1 พลังงานและสาธารณูปโภค	ENERG
	6.2เหมืองแร่	MINE
7. บริการ (SERVICE)	7.1 พาณิชยกรรม	COMM
	7.2 การแพทย์	HEALTH
	7.3 สื่อและสิ่งพิมพ์	MEDIA
	7.4 บริการเฉพาะกิจ	PROF
	7.5 การท่องเที่ยวและสันทนาการ	TOURISM
	7.6 ขนส่งและโลจิสติกส์	TRANS
8. เทคโนโลยี (TECH)	8.1 ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	ETRON
	8.2 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ICT

2.2 แนวคิดทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย

ตามทฤษฎีของ R. Edward Freeman, (1984) ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) เป็นมุมมองของระบบทุนนิยมที่เน้นเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจ ลูกค้า ผู้จัดหาวัตถุดิบ ผู้ถือหุ้น พนักงาน นักลงทุน ชุมชน รวมถึงบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสียในองค์กรของแต่ละธุรกิจผู้มีส่วนได้เสียจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งทฤษฎีระบุไว้ว่าบริษัทควรสร้างคุณค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดไม่ใช่เพียงเฉพาะแค่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือผู้ถือหุ้นเท่านั้น ดังนั้น บริษัทจึงควรนำทฤษฎีดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของธุรกิจ โดยทำการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจให้รอบด้านในทุกมิติเพื่อทราบถึงความคาดหวังผลกระทบต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จากนั้นจึงนำมาประเด็นปัญหาดังกล่าวมาวางแผนเพื่อปรับปรุงให้ตอบสนองต่อประเด็นปัญหา วิเคราะห์ความเสี่ยงและนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ซึ่งหากบริษัทมีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียครอบคลุม

ในทุก ๆ ด้านเป็นสำคัญ จะเป็นการช่วยเพิ่มโอกาสในธุรกิจ ทำให้เกิดความสำเร็จ อีกทั้งยังเพิ่มมูลค่าธุรกิจให้ยั่งยืนในระยะยาวอีกด้วย (พรลักษณ์ พลเดช, 2563)

2.3 แนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากร

ตามทฤษฎีของ Barney, (1991) ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Based View Theory: RBV) ถือว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่า (Value) หายาก (Rareness) ไม่สามารถลอกเลียนแบบ (Limitability) และไม่สามารถหาสิ่งใดมาทดแทนได้ (Non-Substitutable Resources) ถือเป็นสิ่งที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (พรลักษณ์ พลเดช, 2563)

นอกจากนี้ RBV เป็นการบริหารเชิงกลยุทธ์ของทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือว่าทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขันเพื่อให้ผลการดำเนินงานที่ยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงจากการเน้นการวัดค่าเกี่ยวกับเงินทุนเป็นการเน้นการวัดค่าเกี่ยวกับฐานความรู้ ทำให้การจัดการทรัพยากรของบริษัทจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญ ดังนั้น การวัดประสิทธิภาพแบบดั้งเดิมที่เน้นเฉพาะด้านการเงินเท่านั้นจึงไม่สามารถวัดมูลค่าและตรวจสอบทรัพยากรแบบหลายมิติในปัจจุบันได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาโดยใช้เทคนิคใหม่ในการวัดมูลค่าทรัพยากรที่บริษัทเป็นเจ้าของโดยมุ่งเน้นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรือที่เรียกว่าทุนทางปัญญา นั่นเอง (Mitha Dwi Restuti, Vera Diyanty, and Elvia R. Shauki, 2019)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG)

ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) เป็นการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจุบันนักลงทุนไม่ได้ให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางการเงินที่เป็นข้อมูลตัวเลขเพียงอย่างเดียว แต่ยังพิจารณาการลงทุนโดยการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทโดยคำนึงถึงปัจจัยหลัก 3 ด้าน (พิมพ์โพยม สุตเจริญ, 2564) ได้แก่

ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment: E) บริษัทคำนึงถึงการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านการบริหารจัดการพลังงาน การบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการขยะ ของเสียมลพิษ รวมถึงการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

ด้านสังคม (Social: S) เป็นการคำนึงถึงความสัมพันธ์อย่างเท่าเทียมกันระหว่างบริษัทกับสังคมทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติต่อพนักงาน ผู้ขายหรือผู้ให้บริการแก่บริษัท ลูกค้าของบริษัท รวมถึงการพัฒนาชุมชนโดยรอบบริษัทด้วย

ด้านบรรษัทภิบาล (Governance: G) เป็นการคำนึงถึงเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทไม่ว่าจะเป็นด้านความเป็นอิสระของผู้บริหาร คณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ดังนั้น การลงทุนในบริษัทที่มีการดำเนินธุรกิจคำนึงถึงแนวความคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อด้าน ESG เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ สะท้อนบทบาทความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสเติบโตได้ในระยะยาวอย่างยิ่งยวด (กาญจน์กมล พรหมเลา, 2564) โดยปัจจุบันมีองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้ความสนใจในการคัดเลือก และจัดอันดับไปจนถึงการมอบรางวัลให้แก่บริษัทที่มีการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อด้าน ESG (ภัสสิริ ศรสงคราม, 2560) ได้แก่

2.4.1 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) เป็นองค์กรที่ส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีในประเทศไทย และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีบทบาทและกำกับดูแลตลาดทุน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยจัดตั้งโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยขึ้น ทำหน้าที่สำรวจ ติดตาม วัดผลการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการ และมีการเผยแพร่ในรายงาน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies (CGR) ซึ่งบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ MAI จะได้รับการประเมินโดยไม่ต้องสมัคร (สถาบันไทยพัฒน์, 2560) ยกเว้น

1. บริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ
2. บริษัทที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน
3. บริษัทที่ไม่จัดการประชุมผู้ถือหุ้นภายในปีที่มีการสำรวจ

4. บริษัทหรือกรรมการบริษัทถูก ก.ล.ต. กล่าวโทษ เปรียบเทียบปรับในเรื่องการกระทำใด หรือการละเว้นการกระทำใดโดยไม่สุจริต มีความประมาทเลินเล่อจนทำให้บริษัทหรือผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือทำให้บุคคลใด ๆ ได้รับความเสียหายโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเปิดเผย เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทจนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นสำคัญผิด หรือปกปิดข้อมูลที่เป็นความจริงที่มีสาระสำคัญจนอาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสีย หากบริษัทมีการกระทำ หรือมีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นจะไม่ได้รับการประเมินเป็นระยะเวลา 2 ปี

สำหรับเกณฑ์ที่นำมาพิจารณาเป็นเกณฑ์ที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ มีประสิทธิภาพ ถูกพัฒนาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่มประเทศ OECD (OECD Principles of Corporate Governance) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Corporate Governance Code) ของ ก.ล.ต. เกณฑ์การประเมินของ ASEAN CE Scorecard มีกรอบในการพิจารณา 5 หมวด ดังนี้

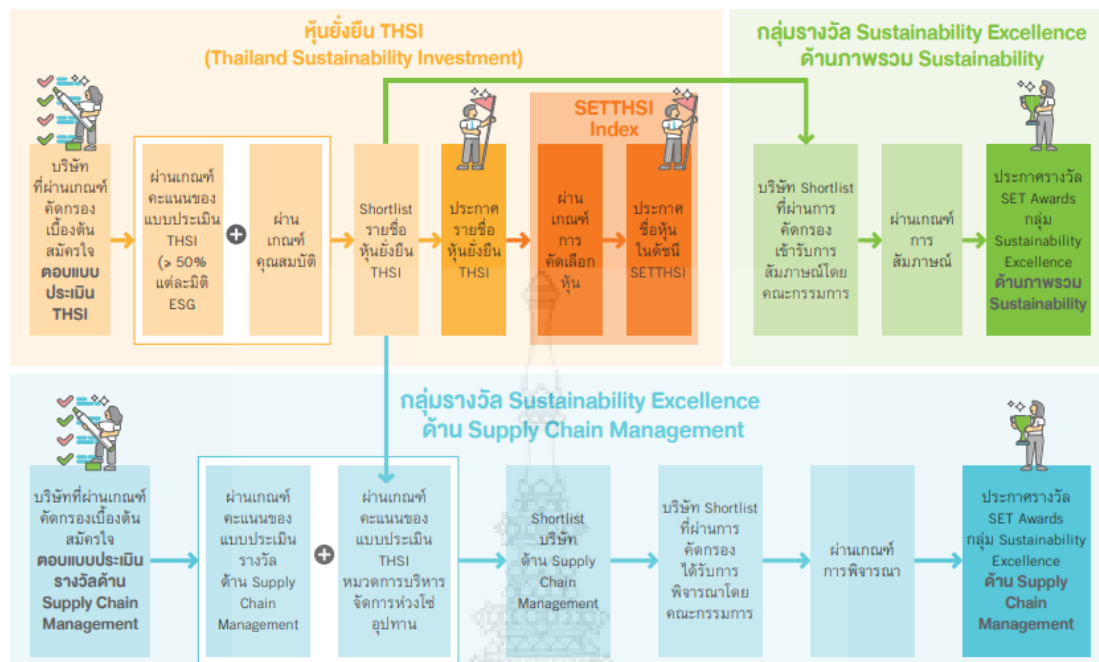
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of Shareholders) คิดเป็นร้อยละ 15
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม (Equitable Treatment of Shareholders) คิดเป็นร้อยละ 10
3. การคำนึงถึงบทบาทผู้มีส่วนได้เสีย (Role of Stakeholders) คิดเป็นร้อยละ 20
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency) คิดเป็นร้อยละ 20
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities) คิดเป็นร้อยละ 35

ซึ่งการแสดงผลการประเมินสามารถจัดกลุ่ม 6 กลุ่มตามช่วงระดับคะแนนที่ได้รับและใช้จำนวน “ตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบริษัทมหาชน” แสดงผลคะแนนในแต่ละระดับ

ช่วงคะแนน	สัญลักษณ์	ความหมาย
90- 100		ดีเลิศ (Excellent)
80 - 89		ดีมาก (Very Good)
70 - 79		ดี (Good)
60 - 69		ดีพอใช้ (Satisfactory)
50 - 59		ผ่าน (Pass)
ต่ำกว่า 50		N/A

ภาพ 2.1 รายละเอียดผลคะแนนในแต่ละระดับ จากเว็บไซต์สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
โดยการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.), 2564

2.4.2 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีการจัดทำรายชื่อนับยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment: THSI) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความยั่งยืน และเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงพัฒนาศักยภาพ การดำเนินธุรกิจให้เติบโตได้ในระยะยาว โดยคัดเลือกจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่สมัครใจเข้าร่วม และผ่านเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนเป็นไปตามตัวชี้วัดที่ SET จัดทำครอบคลุมคำถามใน มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติบรรษัทภิบาล โดยมีการทบทวนแบบประเมินทุกปี ให้สอดคล้องกับแนวโน้มความยั่งยืนที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับประเทศรวมถึงระดับสากลด้วย บริษัทที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจะมีรายชื่อเป็นหุ้นยั่งยืน มีคุณสมบัติคือต้องมีคะแนนอย่างน้อย ร้อยละ 50 จากการตอบแบบประเมินความยั่งยืนและคุณสมบัติผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด อาทิ ผลการดำเนินงานด้านกำไรสุทธิ ส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการประเมินคุณภาพรายงานด้านบรรษัทภิบาล (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562)

ภาพ 2.2 แผนผังการประเมินความยั่งยืน จากเกณฑ์และคู่มือการเข้าร่วมการประเมินความยั่งยืน
ของบริษัทจดทะเบียน, 2566

2.4.3 สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย (Thai Listed Companies Association) เล็งเห็นถึงความสำคัญการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินธุรกิจด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ESG) ในรายงานความยั่งยืนตามกรอบรายงาน Global Reporting Initiative (GRI) เป็นตัวชี้วัดที่ได้รับนิยามมากที่สุด เนื่องจากเข้าใจง่าย ชัดเจน เหมาะกับทุกกลุ่มอุตสาหกรรม โดยเผยแพร่ข้อมูลผ่านรายงานประจำปี หรือแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 หรือแบบ 56-1 One Report) และร่วมมือกับสถาบันไทยพัฒน์จัดโครงการประกาศรางวัลความยั่งยืน (Sustainability Report Award) ใช้เกณฑ์การตัดสิน 3 ด้าน คือ ด้านความสมบูรณ์ของรายงาน (Completeness) ด้านความเชื่อถือได้ของรายงาน (Credibility) และด้านการสื่อสารและนำเสนอของรายงาน (Communication)

ประเภทรางวัลรายงานความยั่งยืนในแต่ละปีมีความแตกต่างกัน (สถาบันไทยพัฒน์, 2565) ดังนี้

1. ปี 2561 แบ่งรางวัลออกเป็น 9 ประเภทรางวัล ได้แก่

- รางวัลรายงานความยั่งยืน Award of Sustainable Excellence
- รางวัลรายงานความยั่งยืน ระดับยอดเยี่ยม
- รางวัลรายงานความยั่งยืน ระดับดีเยี่ยม
- รางวัลรายงานความยั่งยืน ระดับดีเด่น
- รางวัลรายงานความยั่งยืน Recognition
- รางวัลรายงานความยั่งยืน First Time Sustainability Report
- รางวัลรายงานความยั่งยืน Most Improved
- รางวัลรายงานความยั่งยืน Best SDGs Reporting
- รางวัลรายงานความยั่งยืน Best Report Design

2. ปี 2562 - ปี 2565 แบ่งรางวัลออกเป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่

- รางวัลเกียรติคุณ (Sustainability Disclosure Award)
- ประกาศเกียรติคุณ (Sustainability Disclosure Recognition)
- กิตติกรรมประกาศ (Sustainability Disclosure Acknowledgement)

2.4.4 สถาบันไทยพัฒน์ มีการจัดตั้งหน่วยงาน ESG Rating วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนพัฒนาระดับการเปิดเผย ช่องทางการเผยแพร่รายชื่อหลักทรัพย์จดทะเบียนที่มีการดำเนินงานโดดเด่น จำนวน 100 บริษัท หรือกลุ่มหลักทรัพย์ ESG100 ทำให้บริษัทเพิ่มโอกาสในการลงทุนสร้างผลตอบแทนในระยะยาว มีเกณฑ์การประเมิน 3 เกณฑ์ (ภัสสิริ ศรสงคราม, 2560) ดังนี้

1. การพิจารณาประเด็นด้าน ESG ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อศักยภาพการเติบโตของอุตสาหกรรม
2. การพิจารณาวิธีการที่บริษัทใช้ระบุและจัดการกับโอกาส ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้าน ESG
3. การพิจารณาประเด็นด้าน ESG ที่ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการขององค์กร

ในส่วนสาระสำคัญที่นำมาพิจารณาจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม (สถาบันไทยพัฒน์, 2560) ประกอบด้วย

- กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (Agro & Food Industry) ประเด็นด้านการจัดการพลังงานและทรัพยากรน้ำ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ความปลอดภัยด้านโภชนาการ อาหารและสุขภาพ การแสดงฉลากผลิตภัณฑ์และสื่อสารทางการตลาด ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อมของห่วงโซ่อุปทานส่วนประกอบผลิตภัณฑ์

- กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products) ประเด็นด้านการจัดการพลังงาน ความปลอดภัยในตัวผลิตภัณฑ์ การใช้สารเคมีอย่างจำกัดในตัวผลิตภัณฑ์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม การสรรหาวัตถุดิบการผลิต

- กลุ่มธุรกิจการเงิน (Financials) ประเด็นด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการรักษาความปลอดภัยข้อมูล การให้ข้อมูล การให้คำแนะนำต่อลูกค้าด้วยความโปร่งใส การบริหารความเสี่ยงเชิงระบบ การบริหารสภาพแวดล้อมทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การผนวกปัจจัยด้าน ESG ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ

- กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Industrials) ประเด็นด้านการจัดการพลังงาน น้ำ อากาศ ของเสีย การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ความปลอดภัยในตัวผลิตภัณฑ์ การจัดการด้านสุขภาพ ความปลอดภัย สถานการณ์ฉุกเฉิน การสรรหาวัสดุ

- กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Property & Construction) ประเด็นด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ที่ดินและผลกระทบต่อทางระบบนิเวศ การจัดการด้านพลังงาน น้ำ ของเสีย ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน จริยธรรม ความโปร่งใสในการบริการ

- กลุ่มทรัพยากร (Resources) ประเด็นด้านปริมาณปล่อยก๊าซเรือนกระจก การจัดการมลพิษทางอากาศ น้ำทิ้ง ของเสียอันตราย การเตรียมความพร้อมและแผนฉุกเฉินภัยพิบัติ

- กลุ่มบริการ (Services) ประเด็นด้านประสิทธิภาพการใช้พลังงานน้ำ การจัดการของเสีย การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การจัดการด้านความปลอดภัยและอุบัติเหตุ การต่อต้านการทุจริต การตัดสินใจ การบริหารคุณภาพในห่วงโซ่อุปทาน

- กลุ่มเทคโนโลยี (Technology) ประเด็นด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน พฤติกรรมการแข่งขัน และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การสรรหา การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และซากผลิตภัณฑ์

2.4.5 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุนจาก RobecoSAM เป็นองค์กรที่มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินความยั่งยืน โดยร่วมกับ Dow Jones ทำการพัฒนา Dow Jones Sustainability Index (DJSI) หรือที่เรียกว่าดัชนี DJSI ซึ่งเป็นดัชนี หุ่นยนต์ระดับโลกได้รับการยอมรับในระดับสากล คัดเลือกจากบริษัทชั้นนำที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ระดับโลกของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจ มีความตระหนักถึง เรื่องความยั่งยืนเป็นหลัก โดยทำการประเมินผลจากการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ผลคะแนนโดยรวมจะสะท้อนถึงศักยภาพความยั่งยืนของบริษัท และ 100 บริษัทแรกที่ได้คะแนนสูงสุดตามลำดับจะนำไปจัดอันดับความยั่งยืน จากนั้นจะได้ประกาศ รายชื่อบริษัทเพื่อเป็นสมาชิกในดัชนี DJSI สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทยจะพิจารณาการคัดเลือกสมาชิกโดยการประเมินผลการดำเนินงานผ่าน 2 ดัชนี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) ดังนี้

1. ดัชนีความยั่งยืนระดับโลก (DJSI World: W) คัดเลือกจากบริษัทชั้นนำทั่วโลก ที่มีขนาดใหญ่จากดัชนี S&P Global BMI พิจารณาจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดที่ปรับด้วย free float (free float adjusted market capitalization) จากนั้นทำการคัดเลือกธุรกิจ ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลคะแนนการดำเนินงานร้อยละ 10 จากข้อมูลความยั่งยืนที่บริษัท เปิดเผยต่อสาธารณะชน ผลของการคัดเลือกบริษัทที่เป็นตัวแทนกลุ่มอุตสาหกรรมต้องได้ มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดที่ปรับด้วย free float รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของ อุตสาหกรรมนั้น (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2562)

2. ดัชนีตามภูมิภาค (DJSI Emerging Markets: EM) คัดเลือกจากบริษัทที่อยู่ใน กลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ พิจารณาจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดที่ปรับด้วย free float (free float adjusted market capitalization) จากนั้นทำการคัดเลือกธุรกิจในแต่ละ กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลคะแนนการดำเนินงานร้อยละ 10 จากข้อมูลความยั่งยืนที่บริษัทเปิดเผย ต่อสาธารณะชน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2562)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือ CG Code มุ่งเน้นบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการเนื่องจากคณะกรรมการมีบทบาทและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกิจการให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีจริยธรรม (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562) ซึ่งพิจารณาได้ดังต่อไปนี้ 1) ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) เป็นการวัดจำนวนกรรมการทั้งหมดของบริษัทแต่ละปี ควรมีจำนวนตั้งแต่ 5 - 12 คน โดยคัดเลือกจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์การทำงานที่เหมาะสมกับตำแหน่ง 2) สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) เป็นการวัดจำนวนกรรมการอิสระจากภายนอก ซึ่งตามเกณฑ์ที่กำหนดควรมีจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนคณะกรรมการบริษัททั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน โดยกรรมการอิสระมีการบริหารงานที่สร้างความสัมพันธ์และคำนึงถึงผลประโยชน์ผู้มีส่วนได้เสียเป็นสำคัญ 3) สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME) เป็นการวัดจำนวนครั้งของการประชุมของคณะกรรมการบริษัท ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และลักษณะการดำเนินธุรกิจ แต่ไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี 4) ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC) เป็นการวัดจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ โดยต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญ ความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านในการปฏิบัติงาน (จตุพร เมืองสุวรรณ, 2564) ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องผ่านการคัดเลือกหรือแต่งตั้งจากผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ โดยการกำหนดโครงสร้างผู้ถือหุ้นที่แตกต่างกันอาจส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทได้ ที่สำคัญคือสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) เป็นจำนวนร้อยละของการถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 5 อันดับแรกอาจมีผลกระทบต่ออำนาจควบคุม การมีสิทธิออกเสียงในการบริหาร การกำหนดนโยบายของบริษัท (ณัฐวดี โพธิพิฤกษ์, 2563)

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางปัญญา

ต้นทศวรรษ 1980 นับเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) โดยจะรู้จักกันว่าเป็นเรื่องของค่าความนิยม (Goodwill) ซึ่งเป็นมูลค่าที่จับต้องไม่ได้ ต่อมาในปี 1990 บริษัท Skandia มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการทุนทางปัญญาเพื่อทำหน้าที่จัดการทุนทางปัญญา และมีการพัฒนากันมาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ทุนทางปัญญาได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักวิชาการหลาย ๆ ประเทศ จนถึงปัจจุบัน

สำหรับประเทศไทย ทูทางปัญญาได้รับความสนใจมากขึ้น โดยคณะกรรมการรายงานเชิงบูรณาการระหว่างประเทศมีการจัดทำกรอบแนวคิดที่กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ขึ้นเพื่อจัดทำรายงานเชิงบูรณาการ ซึ่งเป็นรายงานที่อธิบายผลการดำเนินงาน ความคาดหวังในอนาคตภายใต้บริบทต่าง ๆ ขององค์กร และนำเสนอข้อมูลทรัพยากรและความสัมพันธ์ของทูทางปัญญา (Intellectual Capital) เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนที่ไม่สามารถจับต้องได้ ได้แก่ ซอฟต์แวร์ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เป็นต้น และทุนมนุษย์ (Human Capital) ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของพนักงาน เป็นต้น รวมถึงการสนับสนุนบรรษัทภิบาลเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขัน สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่องค์กร และเกิดผลตอบแทนแบบยั่งยืนต่อไป จึงสรุปได้ว่า ทูทางปัญญาถึงแม้จะเป็นทรัพย์สินที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยผลักดันให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (อาภรณ์ แก้วทองค์, 2561)

2.5.1 องค์ประกอบทูทางปัญญา (กชมน วิมลอนุพงษ์, 2564) มีดังนี้

1. ทุนมนุษย์ (Human Capital: HC) เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดสำหรับองค์กร โดยองค์กรใดจะมีความได้เปรียบในการแข่งขันขึ้นอยู่กับบุคลากรในองค์กรเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ การคิดค้น ความคิดสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ ดังนั้น องค์กรจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตใหม่ ๆ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ทุนโครงสร้าง (Structural Capital: SC) เป็นความรู้และแนวความคิดที่อยู่ในระบบ หรือโปรแกรมที่เป็นส่วนช่วยสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในองค์กรเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิผล อีกทั้งยังเป็นองค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดให้แก่กันได้ ถือเป็นสินทรัพย์โครงสร้าง (Infrastructure Asset) เช่น กระบวนการทำงาน โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร และทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) เช่น ซอฟต์แวร์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ เมื่อสินทรัพย์โครงสร้างผสมรวมเข้ากันกับทรัพย์สินทางปัญญาก่อให้เกิดทุนโครงสร้างขึ้น

3. ทุนความสัมพันธ์ (Relational Capital: RC) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสียผ่านสินค้าหรือบริการ รวมถึงภาพลักษณ์ขององค์กร เช่น การสร้างความพึงพอใจต่อลูกค้า การสร้างความจงรักภักดีต่อตราสินค้า เป็นต้น ดังนั้น องค์กรจำเป็นต้อง

ต้องมีการลงทุนเพื่อรักษา และจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ เป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และมีผลการดำเนินงานที่มีกำไรสูงสุด

2.5.2 การวัดมูลค่าทุนทางปัญญา ไม่สามารถวัดมูลค่าได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องใช้การวัดประสิทธิภาพของมูลค่าแทน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนโครงสร้าง และทุนความสัมพันธ์ ซึ่งการวัดที่นิยมใช้ ได้แก่ แบบจำลอง Value Added Intellectual Capital (VAIC) ถูกพัฒนาจาก Pulic et al. (2002) เป็นการวัดที่มีมาตรฐาน ไม่ซับซ้อน สามารถใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินที่ผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีและมีการเปิดเผยต่อสาธารณะชน โดยวิธีการคำนวณ VAIC สามารถคำนวณได้จากผลรวมของประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (Human Capital Efficiency: HCE) ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (Structural Capital Efficiency: SCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (Capital Employed Efficiency: CEE) อย่างไรก็ตาม การวัดค่าทุนทางปัญญาด้วยวิธี VAIC นั้นมีข้อจำกัดจากการใช้ข้อมูลรายงานทางการเงินในอดีต อาจไม่เหมาะสมสำหรับการวัดประสิทธิภาพการสร้างคุณค่าในระยะยาว ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงใช้การวัดโดยใช้แบบจำลอง Modified Value Added Intellectual Coefficient (MVAIC) ซึ่งพัฒนามาจากแบบจำลอง VAIC และมีการคำนวณโดยนำทุนเชิงความสัมพันธ์ (Relational Capital Efficiency: RCE) มาเป็นส่วนหนึ่งของทุนทางปัญญาจะช่วยให้สามารถวัดค่าทุนทางปัญญาได้มีประสิทธิภาพมากกว่าแบบจำลองเดิม (ณัฐาริณี สุกใจ, 2563)

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทำกำไร

ความสามารถทำกำไรเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของผลการดำเนินงาน เนื่องจากทำให้เห็นภาพรวมของผลการดำเนินงานที่บริษัทได้รับจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยอธิบายถึงขอบเขตที่บริษัทสามารถจัดการธุรกิจได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ตัวชี้วัดที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย มักใช้ในการวัดประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) แสดงถึงความสามารถของบริษัทต่อสินทรัพย์ในการได้รับผลกำไรจากสินทรัพย์ในช่วงเวลาหนึ่ง และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) แสดงถึงอัตราผลตอบแทนของบริษัทต่อผู้ถือหุ้นสามัญ ถือว่าเป็นหนึ่งในตัวบ่งชี้

ทางการเงินที่สำคัญที่สุดสำหรับนักลงทุนอีกด้วย (Noorlailie Soewarno and Bambang Tjahjadi, 2019) และการวัดประสิทธิภาพทางการตลาดของบริษัทที่สำคัญ ได้แก่ อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price-Book Value: PBV)

สำหรับการวัดค่า ROA และ ROE สามารถวัดค่าด้วยกำไรสุทธิทั้ง 2 อัตราส่วน แต่หากพิจารณาแล้วพบว่า วิธีในการคำนวณดังกล่าวนี้มีความแตกต่างกัน โดยอ้างอิงจากคู่มือการคำนวณค่าสถิติและอัตราส่วนทางการเงินของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Thanadon Praphutikul, 2020) ดังนี้

2.6.1 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) หากเป็นธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมและกลุ่มบริการ คำนวณจาก

$$\frac{\text{กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้} \times 100}{\text{ผลรวมสินทรัพย์ (เฉลี่ย)}}$$

หากเป็นธุรกิจประเภทอื่น ๆ คำนวณจาก

$$\frac{\text{กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้} \times 100}{\text{ผลรวมสินทรัพย์ (เฉลี่ย)}}$$

2.6.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) คำนวณจาก

$$\frac{\text{การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) ของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่} \times 100}{\text{ผลรวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่ (เฉลี่ย)}}$$

สำหรับการวัดค่า PBV ก็สามารถอ้างอิงจากคู่มือการคำนวณค่าสถิติและอัตราส่วนทางการเงินของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วยเช่นกัน

2.6.3 อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price-Book Value: PBV) คำนวณจาก

$$\frac{\text{ราคาปิดของหุ้นสามัญ} \times [(\text{จำนวนหุ้นสามัญ} + \text{จำนวนหุ้นบุริมสิทธิ}) - \text{จำนวนหุ้นซื้อคืน}]}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (รวมมูลค่าหุ้นที่ถือโดยบริษัทย่อย)}}$$

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

พรลักษณ์ พลเดช (2563) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ทุนทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 ไม่รวมตลาดหลักทรัพย์ MAI บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน บริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ บริษัทที่ถูกถอดออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน จำนวน 879 ตัวอย่าง ใช้ข้อมูลทฤษฎีภูมิในการศึกษา ตัวแปรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรต้น ใช้การกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ขนาดคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ ขนาดคณะกรรมการอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นของคณะกรรมการ การคว่ำตำแหน่งของประธานกรรมการและประธานบริหาร ผลตอบแทนกรรมการบริษัท จำนวนการประชุม ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ และคะแนนการกำกับดูแลกิจการ ตัวแปรคั่นกลาง ใช้ทุนทางปัญญา ได้แก่ การวัดค่าประสิทธิภาพทุนทางปัญญา (VAIC) ทุนทางกายภาพ (VACA) ทุนมนุษย์ (VAHC) และทุนโครงสร้าง (STVA) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ อัตราส่วนหนี้สิน/ทุน อายุกิจการ และประเภทอุตสาหกรรม ตัวแปรตาม ใช้ผลการดำเนินการทางบัญชี ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า คะแนนการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุนทางปัญญา และทุนโครงสร้าง นอกจากนี้ ทุนทางกายภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน (ROA) และทุนมนุษย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาวรรณ ศุนาลัย (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงิน ผ่านทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2564 จำนวน 386 บริษัท รวมทั้งสิ้น 1,158 ตัวอย่าง ตัวแปรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้การกำกับดูแลกิจการ ได้แก่

ระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance Score) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ (Firm Size) และความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ตัวแปรคั่นกลาง ใช้ทุนทางปัญญาและองค์ประกอบของทุนทางปัญญา ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนทางปัญญา (MVAIC) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพทุนความสัมพันธ์ (RCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ (Firm Size) และความเสี่ยงทางการเงิน (Leverage) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงิน (Financial Distress Risk) ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) พบว่า ระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงิน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ทางอ้อมพบว่า ระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงินผ่านประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน นอกจากนี้ยังพบว่า ประสิทธิภาพทุนทางปัญญา ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงิน และระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง

2.7.2 งานวิจัยเกี่ยวกับทุนทางปัญญาส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

ธนวรรณ เจริญทิพย์ (2561) ศึกษาผลของทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 386 บริษัท ไม่รวมกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน ใช้ข้อมูลทศวรรษในการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2560 ตัวแปรที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรอิสระ วัดผลจากทุนทางปัญญา (VAIC) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ตัวแปรควบคุม ใช้โครงสร้างเงินทุน ขนาดกิจการ และประเภทอุตสาหกรรม ตัวแปรตามใช้อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ประสิทธิภาพของพนักงาน (Employee productivity) การเติบโตของรายได้ (Revenue growth) ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ทุนทางปัญญา (VAIC) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ประสิทธิภาพ

ของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ขณะที่องค์ประกอบแยกส่วนพบเพียง SCE ที่ความสัมพันธ์เชิงบวกและลบอย่างมีนัยสำคัญกับผลการดำเนินงานทุกตัวที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ณัฐาริณี สุดใจ (2563) ศึกษาผลของทุนทางปัญญาต่อมูลค่าบริษัท กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 บริษัทต่อปี เก็บตัวอย่างจำนวน 5 ปี ตั้งแต่พ.ศ. 2559-2563 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,765 ตัวอย่าง ใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษา ตัวแปรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้ทุนทางปัญญาวัดผลผ่านองค์ประกอบของประสิทธิภาพทุนทางปัญญา (MVAIC) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ตัวแปรคั่นกลาง ใช้อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (ATO) ตัวแปรตาม ได้แก่ มูลค่าบริษัท (Tobin's Q) และตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt ratio) และประเภทอุตสาหกรรม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ประสิทธิภาพของทุนทางปัญญามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อ ROA และมูลค่าบริษัททั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ROA ขณะที่องค์ประกอบของประสิทธิภาพของทุนทางปัญญา พบว่า HCE SCE RCE และ CEE มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ ROA และมูลค่าบริษัททั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ROA

กชมน วิมลอนุพงษ์ (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางปัญญา โอกาสในการเติบโต และผลดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 428 บริษัท ไม่รวมกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน หมวดธุรกิจกองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์และกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ไม่เป็นบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน และเป็นบริษัทที่เปิดเผยงบการเงินตลอดเวลาที่ทำการศึกษา โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2563 รวมทั้งสิ้น 5 ปี ใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษา โดยตัวแปรอิสระ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์มูลค่าเพิ่ม (MVAIC) เป็นตัววัดค่าทุนทางปัญญา ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดกิจการ โครงสร้างเงินทุน ประเภทอุตสาหกรรม ตัวแปรคั่นกลาง ใช้โอกาสในการเติบโต ได้แก่ อัตรามูลค่าตลาดต่อบัญชีของสินทรัพย์ อัตรามูลค่าตลาดต่อบัญชีของหุ้นสามัญ และอัตรารายได้ต่อมูลค่าหุ้น ตัวแปรตาม ใช้ผลดำเนินงานเป็นตัววัด ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราเติบโตของยอดขาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ทูทางปัญญามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับโอกาสในการเติบโตและผลการดำเนินงานทั้งหมด และทุนทางปัญญามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลดำเนินงานทั้งหมดผ่านโอกาสในการเติบโต ขณะที่องค์ประกอบแยกส่วน พบว่า ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลดำเนินงานทั้งหมดผ่านโอกาสการเติบโต ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น ขณะที่ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เท่านั้น

กิตติมา ทางนะที่ พร้อมพร ภูวดิน สุมาลี เอกพล และ คุณากร ไวยวุฒิ (2565) ศึกษาทุนทางปัญญากับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2563 ไม่รวมบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน บริษัทประเภทกองทุนรวมและทรัสต์เพื่อการลงทุน บริษัทที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนแต่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการ บริษัทที่ไม่สามารถเก็บตัวแปรได้ครบ บริษัทที่งดบัญชีไม่ตรงกับวันที่ 31 ธันวาคมและบริษัทในตลาด MAI จำนวน 1,167 ตัวอย่าง ใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษาตัวแปรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรต้น ใช้ทุนทางปัญญา ได้แก่ ทุนกายภาพ ทุนมนุษย์ และทุนโครงสร้าง ตัวแปรตาม ใช้ผลการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ทูทางปัญญามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ขณะเดียวกันส่วนประกอบของทุนทางปัญญา พบว่า ทุนทางกายภาพ และทุนโครงสร้างมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนทุนมนุษย์มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

บรรจงรัตน์ พรหมสุวรรณศิริ วนิตา ชุตินากุล และ สุรินทร์ พรหมนุรักษ์กิจ (2565) ศึกษาประสิทธิภาพของทุนทางปัญญาที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2564 จำนวน 100 บริษัท ใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษา ตัวแปรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรต้น ใช้ทุนทางปัญญา วัดค่าด้วยมูลค่าเพิ่มของทุนทางปัญญา (VAIC) เพื่อหาผลรวมประสิทธิภาพของทุน ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ ประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง และประสิทธิภาพการใช้เงินทุน ตัวแปรตาม ใช้ผลการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรสุทธิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า องค์ประกอบประสิทธิภาพการใช้เงินทุนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของกิจการ ที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นที่ระดับนัยสำคัญ .01 แสดงถึงการใช้อยู่จากสินทรัพย์ที่มีตัวตนของกิจการ มีความสำคัญต่อการสร้างมูลค่า และผลการดำเนินงานให้แก่กิจการ

งานวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรควบคุม

2.7.3 งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างเงินทุนส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

ภูษณิศ ส่องเจริญ (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET50 ทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มสถาบันการเงิน ได้แก่ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ กลุ่มบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และกลุ่มบริษัทประกันภัยและประกันชีวิต ซึ่งต้องมีข้อมูลครบถ้วนและต่อเนื่อง ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ปี พ.ศ. 2561-2563 รวมจำนวน 3 ปี จำนวน 87 ตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการประจำปีของแต่ละบริษัท เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ โครงสร้างเงินทุน ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน พบว่า โครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

งานวิจัยต่างประเทศ

2.7.4 งานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผลต่อทุนทางปัญญา

Mohammad Badrul Muttakin, Arifur Kuan, and Ataur Rahman Belal (2015) ศึกษาการเปิดเผยทุนทางปัญญาและการกำกับดูแลกิจการ: การตรวจสอบเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน 116 แห่งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ธากา (DSE) ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2009 รวมทั้งสิ้น 580 บริษัท เก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์บริษัท รายงานประจำปี ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้การกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ความเป็นเจ้าของครอบครัว (FOWN) ความเป็นเจ้าของในต่างประเทศ (FORWN) ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ (BIND) ความเป็นคู่ของ CEO (CEODU) ความเป็นคู่ของครอบครัว (FAMDU) และคณะกรรมการตรวจสอบ (AUDCOM) ตัวแปรตาม ใช้คะแนน/ดัชนีการเปิดเผยทุนทางปัญญา (ICDI) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดกิจการ (FSIZE) อายุกิจการ (FAGE) อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (LEV) และผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอิสระของคณะกรรมการ (BIND) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุนทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Chin-Hsien Hsieh, Irene Wei Kiong Ting and Jawad Asif and Hanh Thi My Le (2019) ศึกษาบทบาทของการควบคุมผู้ถือหุ้นในการพิจารณาการลงทุนด้านทุนทางปัญญาของบริษัทเคมีคอนดักเตอร์ของไต้หวัน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูล Taiwan Economic Journal (TEJ) ผ่านทาง www.finasia.biz/enstie/ ข้อมูลเริ่มต้นประกอบด้วย การสังเกตการณ์บริษัทเคมีคอนดักเตอร์ในไต้หวัน จำนวน 1,147 ครั้งต่อปี จากนั้นคัดกรองข้อมูลในช่วงระยะเวลา 9 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009-2017 ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้ถือหุ้นและคุณลักษณะของบริษัท จะถูกรวบรวมจากงบการเงินของฐานข้อมูล TEJ หากข้อมูลทางการเงินและ/หรือการกำกับดูแลกิจการขาดหายไปจะถูกปล่อยทิ้ง ซึ่งจากการคัดกรองฐานข้อมูลตัวอย่างแล้ว ตัวอย่างสุดท้ายเหลือจำนวน 819 รายการ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้หุ้นของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม (CSSHARES) (เปอร์เซ็นต์รวมของหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทุนทางปัญญา (IC) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) และตัวแปรควบคุม ได้แก่ เพอร์เซ็นต์รวมหุ้นของผู้จัดการบริษัท (MSHARE) เพอร์เซ็นต์รวมหุ้นที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นเจ้าของ (LSHARE) คณะกรรมการอิสระ (BIND) ขนาดกิจการ (FSIZE) อายุกิจการ (FAGE) ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (STDROA) มูลค่าตลาดต่อบัญชี (MTB) อัตราหนี้สินระยะยาว (LTDR) อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) และตัวแปรจำลองหุ้นของการควบคุมผู้ถือหุ้น (Dum_CSSHARES) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอย พบว่า การถือหุ้นของผู้ถือหุ้นที่อำนาจควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุนทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญ

Cristiana Bernardi, Paola Demartine (2019) ศึกษาศึกษาการสร้างทุนทางปัญญาที่ยั่งยืน: ข้อมูลเชิงลึกจากบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้จัดการ รวมถึงการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ผลการศึกษา ชี้ให้เห็นว่าการออกแบบและการนำระบบการรายงานทุนทางปัญญาไปใช้จัดการโครงสร้างความยั่งยืนถือว่ามีผลกระทบเชิงบวกต่อกระบวนการประเมินบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI)

Valentina Beretta, Chiara Demartini and Sara Trucco (2019) ศึกษาประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาลมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยทุนทางปัญญาในการรายงานแบบบูรณาการหรือไม่ โดยเก็บข้อมูลจากรายงานแบบรวมทั้งหมด ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2011-2016 จากบริษัทจดทะเบียนในยุโรป จำนวน 102 รายงาน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระใช้ประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท ตัวแปรตาม ใช้การเปิดเผยทุนทางปัญญา (ICD) และตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดกิจการ อุตสาหกรรมที่มีความละเอียดอ่อนด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยทุนทางปัญญาในอนาคต การเปิดเผยข้อมูลทุนทางปัญญาในอดีต การเปิดเผยทุนทางปัญญาเชิงอภิปราย การเปิดเผยทุนทางปัญญาเป็นตัวเลขประเทศ และปีที่เปิดเผยข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า การเปิดเผยทุนทางปัญญาในรายงานบูรณาการส่วนใหญ่จะเป็นแบบแยกส่วน โดยมีการวางแผนแบบมองย้อนกลับ และเน้นที่ทุนมนุษย์อย่างจำกัด โดยเฉลี่ยแล้วมากกว่าครึ่งหนึ่งของการเปิดเผยทุนทางปัญญาจะถูกถ่ายทอดออกมาในระดับบวก ในขณะที่ทัศนคติเชิงบวกในการเปิดเผยทุนทางปัญญาของบริษัทต่าง ๆ

เพิ่มมากขึ้น ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินวัดกันในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล ด้วยเช่นกัน

Ahmed Elsayed Awad Bakry (2020) ศึกษาประสิทธิภาพของทุนทางปัญญา ช่วยปรับปรุงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทอียิปต์หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัททั้งหมดที่มีรายชื่อในดัชนีความรับผิดชอบต่อสังคมของอียิปต์ (S&P/ EGX ESG) ในช่วงปี ค.ศ. 2010-2018 จำนวน 267 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ทุนทางปัญญา ได้แก่ มูลค่าเพิ่มทุนทางปัญญา (VAIC) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) และประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CSR) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดกิจการ โครงสร้างทางการเงิน อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น การหมุนเวียนของสินทรัพย์ และการเติบโตของยอดขาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า บริษัทอียิปต์ที่ใช้ทุนทางปัญญามีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ CSR มากกว่า นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า HCE มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการปฏิบัติ CSR ในขณะที่ SCE มีความสัมพันธ์เชิงลบกับกิจกรรมทางสังคม

Niccolo Nirino, Alberto Ferraris, Nicola Miglietta and Anna Chiara Invernizzi (2020) ศึกษาทุนทางปัญญา: การเชื่อมโยงที่ขาดหายไปในความสัมพันธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม-ผลการดำเนินงานทางการเงิน กลุ่มตัวอย่างมาจากบริษัทในยุโรป 345 แห่งที่จดทะเบียนในดัชนี STOXX Europe 600 ไม่รวมธนาคารและบริษัทประกันภัย ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CSR) ได้แก่ คะแนนด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล ตัวแปรคั่นกลาง ได้แก่ ทุนทางปัญญา โดยใช้มูลค่าเพิ่มทุนทางปัญญา (VAIC) ในการวัดค่า ตัวแปรควบคุม ได้แก่ รายงานความยั่งยืน โครงสร้างเงินทุน ค่าเบต้าของแต่ละบริษัท ขนาดของบริษัท จำนวนพนักงาน และประเภทอุตสาหกรรม ตัวแปรตาม ได้แก่ Tobin's Q วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า การนำกลยุทธ์ CSR ไปใช้มีผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาทุนทางปัญญาของบริษัท ซึ่งจะช่วยเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันของบริษัท และผลการดำเนินงานทางการเงินที่เหนือกว่าในระยะยาว

2.7.5 งานวิจัยเกี่ยวกับทุนทางปัญญาส่งผลต่อความสามารถทำกำไร

Mitha Dwi Restuti, Vera Diyanty and Elvia R. Shauki (2019) ศึกษาทุนทางปัญญา และประสิทธิภาพของบริษัท: การใช้ค่าสัมประสิทธิ์มูลค่าเพิ่มที่ปรับปรุงแล้ว กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยนี้เป็นบริษัทในอุตสาหกรรมความรู้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 242 รายการ ในปี ค.ศ. 2015 และ ค.ศ. 2016 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ทุนทางปัญญา ที่วัดค่าโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์มูลค่าเพิ่ม (MVAIC) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพ ทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ตัวแปรตาม ใช้ประสิทธิภาพทางการเงิน ได้แก่ ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และประสิทธิภาพของตลาด ได้แก่ ราคาต่อมูลค่าตามบัญชี (PBV) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของ บริษัท และโครงสร้างเงินทุน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า MVAIC มีผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงิน และประสิทธิภาพของตลาด HCE ส่งผลดีต่อ ประสิทธิภาพทางการเงิน และประสิทธิภาพของตลาด SEC ไม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ทางการเงิน และประสิทธิภาพของตลาด และ CEE มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงิน แต่ไม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาด ผลลัพธ์นี้พิสูจน์ให้เห็นว่าทุนมนุษย์มีบทบาทสำคัญ ในบริษัทอุตสาหกรรมความรู้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

Jian Xu, Muhammad Haris and Feng Liu (2020) ศึกษาประสิทธิภาพของ ทุนทางปัญญา และประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัทตามผลประกอบการในวงจรชีวิตธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างคือบริษัทด้านการผลิตของจีนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เซี่ยงไฮ้และเสิ่นเจิ้น จำนวน 1,715 แห่งระหว่างปี ค.ศ. 2014-2018 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้แบบจำลองค่าสัมประสิทธิ์ทางปัญญาที่ปรับปรุงมูลค่าเพิ่ม (MVAIC) ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพของทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) และประสิทธิภาพทุนนวัตกรรม (INCE) ตัวแปรตาม ใช้ประสิทธิภาพทางการเงิน ได้แก่ ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท อัตราส่วนหนี้สิน อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศ และอัตราการเติบโตของดัชนีราคาผู้บริโภค วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ทุนทางปัญญา มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพทางการเงิน

แตกต่างกันในแต่ละช่วงของวงจรชีวิตธุรกิจ โดยเฉพาะทุนมนุษย์ ทุนโครงสร้าง และทุนนวัตกรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพทางการเงิน ขึ้นการเจริญเติบโต ทุนทางปัญญาทั้งหมดช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพทางการเงิน ขึ้นการฟื้นฟู ทุนมนุษย์ และทุนโครงสร้างมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง และขึ้นต่อกันมีเพียงทุนมนุษย์เท่านั้นที่ส่งผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพทางการเงิน

Ranjit Tiwari (2020) ศึกษาจุดเชื่อมโยงระหว่างทุนทางปัญญาและความสามารถในการทำกำไรกับผลกระทบจากการโต้ตอบ: หลักฐานข้อมูลจากกลุ่มอุตสาหกรรมการดูแลสุขภาพของอินเดีย กลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทอินเดียด้านการดูแลสุขภาพที่จดทะเบียน ทั้งหมด 84 แห่ง ในช่วงระยะเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009-2018 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรอิสระ ทุนทางปัญญา วัดค่าด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ สัมประสิทธิ์ทางปัญญา (VAIC) ประกอบด้วย ค่าสัมประสิทธิ์ทุนมนุษย์ (HCC) ค่าสัมประสิทธิ์ทุนโครงสร้าง (SCC) และค่าสัมประสิทธิ์การใช้ทุน (CEC) และค่าสัมประสิทธิ์ทางปัญญาที่ปรับปรุงมูลค่าเพิ่ม (MVAIC) ประกอบด้วย ค่าสัมประสิทธิ์ทุนมนุษย์ (HCC) ค่าสัมประสิทธิ์ทุนโครงสร้าง (SCC) ค่าสัมประสิทธิ์ทุนสัมพันธ์ (RCC) และค่าสัมประสิทธิ์การใช้ทุน (CEC) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดกิจการ โครงสร้างเงินทุน และอายุกิจการ ตัวแปรตาม ใช้ความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และ อัตรากำไรจากเงินสด (CPM) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า VAIC มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร ขณะที่ CEC เป็นองค์ประกอบเดียวที่ขับเคลื่อนความสามารถในการทำกำไร

Md. Jahidur Rahman and Hongyi Liu (2022) ศึกษาทุนทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัท: ผลจากการกลั่นกรองลักษณะของผู้สอบบัญชี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริษัทขนส่ง 398 แห่ง ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เชียงใหม่และเสิ่นเจิ้น ระยะเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2011-2020 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้ทุนทางปัญญา วัดค่าด้วยแบบจำลองค่าสัมประสิทธิ์ทางปัญญา (VAIC) ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) และประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) และแบบจำลองค่าสัมประสิทธิ์มูลค่าเพิ่ม (MVAIC) ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ประสิทธิภาพของทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) และประสิทธิภาพทุนนวัตกรรม (RDE) ตัวแปรตาม ใช้ความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA)

ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) และใช้ประสิทธิภาพการผลิต (ATO) ในการวัดค่า ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุน เงินทุนหมุนเวียนสุทธิต่อสินทรัพย์ การเติบโตของยอดขาย ผลกระทบคงที่ของปี และบริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ทุนทางปัญญาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพบริษัทขนส่งของจีนได้โดยรวมแล้วมีผลเชิงบวก และมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรและผลิตภาพขององค์กร ทุนมนุษย์สินทรัพย์ทางกายภาพรวมถึงทางการเงิน (ทุนที่ใช้) มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ขณะที่ทุนโครงสร้างไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ

Ali Ihsan Akgun and Serap Pelin Turkoglu (2023) ศึกษาทุนทางปัญญาและผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเงินโลก: ผลกระทบของแหล่งกำเนิดตามกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างจากฐานข้อมูล AMADEUS ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2003-2012 ซึ่งมีฐานข้อมูลครอบคลุมข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน 13 ประเทศในยุโรป ได้แก่ เบลเยียม บัลแกเรีย เยอรมนี ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส อิตาลี ลัตเวีย โปแลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สหราชอาณาจักร และสวิตเซอร์แลนด์ ทั้งก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้ผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตรากำไรก่อนการดำเนินงาน (EBITM) ตัวแปรควบคุมใช้ความสามารถที่จับต้องได้ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และจำนวนพนักงาน ตัวแปรตามใช้ทุนทางปัญญา ได้แก่ ประสิทธิภาพทุนทางปัญญา (VAIC) ทุนโครงสร้าง (SC) ทุนกระบวนการ (PC) และทุนมนุษย์ (HC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ทุนทางปัญญา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ROA ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน ขณะที่ผลการดำเนินงานของบริษัทกับ ROE ไม่มีส่วนสนับสนุนทุนทางปัญญาทั้งก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน

Md. Sohel Rana and Syed Zabid Hossain (2023) ศึกษาทุนทางปัญญา ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเติบโตที่ยั่งยืน : การศึกษาเกี่ยวกับบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในบังกลาเทศ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน จำนวน 69 แห่ง เป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปี ค.ศ. 2017-2021 รวมข้อมูลทั้งสิ้น 345 รายการ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ใช้ทุนทางปัญญา ได้แก่ แบบจำลองค่าสัมประสิทธิ์ทางปัญญาที่ปรับปรุงมูลค่าเพิ่ม (MVAIC) ประสิทธิภาพทุนทางปัญญา (ICE) ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE)

ประสิทธิภาพทุนเชิงโครงสร้าง (SCE) ประสิทธิภาพของทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ตัวแปรตามใช้ผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราส่วนระหว่างราคาหรือมูลค่าของบริษัทในตลาดหุ้นกับต้นทุนของสินทรัพย์ (Tobin's Q) และอัตราการเติบโตอย่างยั่งยืน (SGR) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ สินทรัพย์รวม (TA) และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (LEV) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า MVAIC ICE และ HCE มีความสัมพันธ์เชิงบวกและผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท SCE ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรตาม ขณะที่ REC มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญและผลกระทบต่อตัวแปรตาม CEE มีความสัมพันธ์เชิงบวกและผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท แต่ไม่สามารถยืนยันการเติบโตที่ยั่งยืนได้ ซึ่งการค้นพบนี้ช่วยให้ผู้บริหารบริษัท รัฐบาล และผู้กำหนดนโยบาย แผนเชิงกลยุทธ์สำหรับการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และสามารถสร้างมูลค่า ความได้เปรียบในการแข่งขัน และความอยู่รอดให้กับบริษัทต่าง ๆ การศึกษานี้แนะนำว่าองค์กรควรมุ่งมั่นเพิ่มประสิทธิภาพในทรัพยากรโครงสร้างภายใน และกิจกรรมเชิงสัมพันธ์เพื่อให้บรรลุผลการดำเนินงานของบริษัทที่ดีขึ้นและการเติบโตที่ยั่งยืนอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน

ทิพญา บุตรกะวี และภัทรพร พงศาปรมัตต์ (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายงานความยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100 ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2561 ไม่รวมกลุ่มธุรกิจธนาคาร สถาบันการเงิน ธุรกิจประกันภัย บริษัทที่ไม่มีรอบระยะเวลาบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม คงเหลือบริษัทที่สามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้นจำนวน 241 บริษัท เก็บรวบรวมข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินจากรายงานประกาศผลรางวัลความยั่งยืน เว็บไซต์สถาบันไทยพัฒน์ และข้อมูลทางการเงินจากฐานข้อมูล SETSMART และงบการเงิน ตัวแปรอิสระ ใช้รางวัลรายงานความยั่งยืน ตัวแปรตาม ใช้มูลค่ากิจการ (Tobin's Q) ตัวแปรควบคุม ใช้ขนาดของกิจการ (Size) ความสามารถทำกำไร (ROA) ความเสี่ยงทางการเงิน (LEV) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression)

analysis) พบว่า รางวัลความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ ขนาดกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่ากิจการ ในทางกลับกัน พบว่า ความสามารถทำกำไร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงทางการเงินและมูลค่ากิจการ

อุบลวรรณ ขุนทอง โสวัตรธนา ธารา และ ชาคริต บุตรบำรุง (2565) ศึกษาอิทธิพลของความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562-2564 จำนวน 472 บริษัท วิธีการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานและเว็บไซต์ที่เปิดเผยต่อสาธารณะชน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การได้รับการจัดอันดับใน ESG (ESG) ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG) การได้รับคัดเลือกให้มีรายชื่ออยู่ใน Thailand Sustainability Investment (THSI) ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น (CSR) และการได้รับคัดเลือกให้มีรายชื่ออยู่ในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) ตัวแปรตามใช้ผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ Tobin's Q วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation analysis) และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression analysis) พบว่า บริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG) และบริษัทที่ได้รับคัดเลือกให้มีรายชื่ออยู่ในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) มีอิทธิพลในทิศทางตรงกันข้ามกับผลการดำเนินงานในภาพรวมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ
บรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา และความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำการสืบค้นข้อมูลจากงบการเงิน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะ
การเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูล
ประจำปี (แบบ 56-1 หรือแบบ 56-1 One Report) ระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2565 รวม 5 ปี
มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 หัวข้อ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2565 จำนวน 5 ปี ทั้งสิ้นจำนวน 685 บริษัท โดยแบ่ง
ประเภทอุตสาหกรรม ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรจำแนกรายกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนประชากร (บริษัท)
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	68
สินค้าอุปโภคบริโภค	44
ธุรกิจการเงิน	70
สินค้าอุตสาหกรรม	95

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรจำแนกรายกลุ่มอุตสาหกรรม (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนประชากร (บริษัท)
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	168
ทรัพยากร	70
บริการ	128
เทคโนโลยี	42
รวม	685

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เหมาะสมต่อการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีหลักเกณฑ์ที่ยกเว้นดังนี้

1. บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน จำนวน 70 บริษัท ได้แก่ หน่วยงานการหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ หมวดประกันภัยและประกันชีวิต เนื่องจากโครงสร้างเงินทุนและรูปแบบการจัดทำงานการเงินเป็นไปตามที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นได้

2. บริษัทในหมวดธุรกิจกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 61 บริษัท เนื่องจากโครงสร้างทางการเงิน ลักษณะการดำเนินงานและการกำกับดูแลแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

3. บริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ หรือเข้าข่ายการถูกเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 25 บริษัท

4. บริษัทที่เปิดเผยงบการเงินไม่ครบถ้วนตลอดระยะเวลา 5 ปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2565 และบริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชีไม่ใช่สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม จำนวน 104 บริษัท

5. บริษัทที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ทำให้ไม่สามารถนำมาเป็นตัวแทนได้ จำนวน 280 บริษัท

กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านหลักเกณฑ์การคัดเลือกดังกล่าวข้างต้นจึงมีทั้งสิ้น จำนวน 145 บริษัท ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3.2 จำนวนประชากร หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน ประชากร (บริษัท)	หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง					จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (บริษัท)
		บริษัทในกลุ่ม อุตสาหกรรม การเงิน	บริษัทในหมวด ธุรกิจกองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ฯ	บริษัทที่อยู่ระหว่าง การฟื้นฟูกิจการ หรือเข้าข่ายการ ถูกเพิกถอน	บริษัทที่เปิดเผย งบการเงินไม่ครบ 5 ปี และรอบ บัญชีไม่ใช่ 31 ธ.ค.	บริษัทที่ ข้อมูล ไม่สมบูรณ์	
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	68	-	-	(3)	(19)	(21)	25
สินค้าอุปโภคบริโภค	44	-	-	(1)	(12)	(19)	12
ธุรกิจการเงิน	70	(70)	-	-	-	-	-
สินค้าอุตสาหกรรม	95	-	-	(4)	(15)	(55)	21
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	168	-	(61)	(7)	(15)	(58)	27
ทรัพยากร	70	-	-	(2)	(11)	(41)	16
บริการ	128	-	-	(5)	(25)	(70)	28
เทคโนโลยี	42	-	-	(3)	(7)	(16)	16
รวม	685	(70)	(61)	(25)	(104)	(280)	145

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และวิธีหาค่าของตัวแปรแต่ละชนิด

ตัวแปร	วิธีการหาค่า
ตัวแปรอิสระ : ความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม บรรษัทภิบาล (ESG)	
คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR)	CGR ระดับดีเลิศ = 4 CGR ระดับดีมาก = 3 CGR ระดับดี = 2 CGR ระดับต่ำกว่าดี = 1 (สถาบันไทยพัฒน์, 2560)
การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI)	ตัวแปรเทียม (Dummy Variables) โดย ไม่มีรายชื่อใน THSI = 1 มีรายชื่อใน THSI ปีที่ 1 = 2 มีรายชื่อใน THSI ปีที่ 2 = 3 มีรายชื่อใน THSI ปีที่ 3 = 4 มีรายชื่อใน THSI ปีที่ 4 = 5 มีรายชื่อใน THSI ปีที่ 5 = 6
การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจาก การเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR)	ตัวแปรเทียม (Dummy Variables) โดย ไม่ได้รับรางวัล CSR = 0 ได้รับรางวัล CSR = 1
การจัดอันดับ ESG100 (ESG)	ตัวแปรเทียม (Dummy Variables) โดย ไม่ได้รับการจัดอันดับ ESG = 1 ได้รับการจัดอันดับ ESG ปีที่ 1 = 2 ได้รับการจัดอันดับ ESG ปีที่ 2 ติดต่อกัน = 3 ได้รับการจัดอันดับ ESG ปีที่ 3 ติดต่อกัน = 4 ได้รับการจัดอันดับ ESG ปีที่ 4 ติดต่อกัน = 5 ได้รับการจัดอันดับ ESG ปีที่ 5 ติดต่อกัน = 6

ตาราง 3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และวิธีหาค่าของตัวแปรแต่ละชนิด (ต่อ)

ตัวแปร	วิธีการหาค่า
การมีรายชื่อในหุ้นยังยืนระดับโลก (DJSI)	ตัวแปรเทียม (Dummy Variables) โดย ไม่มีรายชื่อในหุ้น DJSI = 0 มีรายชื่อในหุ้น DJSI = 1
ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE)	จำนวนคณะกรรมการบริษัททั้งหมดในแต่ละปี
สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND)	จำนวนกรรมการอิสระ/จำนวนคณะกรรมการทั้งหมด
สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME)	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนคณะกรรมการทั้งหมด
ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ AC)	จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดในแต่ละปี
สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP)	จำนวนหุ้นสามัญของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก/ จำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายทั้งหมด $\times 100$
ตัวแปรส่งผ่าน : ทุนทางปัญญา (IC)	
ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE)	มูลค่าเพิ่ม (VA) / ทุนมนุษย์ (HC) โดยที่ HC คือ เงินเดือนและค่าจ้างพนักงาน
ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE)	มูลค่าเพิ่ม (VA) / ทุนโครงสร้างของบริษัท (SC) โดยที่ SC คือ ผลต่างที่หาได้จากมูลค่าเพิ่ม (VA) หักด้วย เงินเดือนและค่าจ้างพนักงาน (HC)
ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE)	มูลค่าเพิ่ม (VA) / ทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) โดยที่ RC คือ ค่าใช้จ่ายทางการตลาดและค่าใช้จ่าย ในการขาย
ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE)	มูลค่าเพิ่ม (VA) / สินทรัพย์ที่ลงทุนในธุรกิจ (CE) โดยที่ CE คือ สินทรัพย์รวมหักด้วยสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ตัวแปรควบคุม : โครงสร้างเงินทุน (Leverage)	
โครงสร้างเงินทุน (Leverage)	หนี้สินรวม / สินทรัพย์รวม

ตาราง 3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และวิธีหาค่าของตัวแปรแต่ละชนิด (ต่อ)

ตัวแปร	วิธีการหาค่า
ตัวแปรตาม : ความสามารถทำกำไร (Profitability)	
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (ROA)	กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ $\times 100$ / ผลรวมสินทรัพย์ (เฉลี่ย)
อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) ของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่ $\times 100$ / ผลรวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่ (เฉลี่ย)
อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price-Book Value: PBV)	ราคาปิดของหุ้นสามัญ $\times [(จำนวนหุ้นสามัญ + จำนวนหุ้นบุริมสิทธิ) - จำนวนหุ้นซื้อคืน] / ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (รวมมูลค่าหุ้นที่ถือโดยบริษัทย่อย)$

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 หรือแบบ 56-1 One Report) ที่แสดงอยู่ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) ซึ่งเป็นข้อมูลในปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2565 รวม 5 ปี นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน 3 ส่วน ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) และสถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผลข้อมูลช่วยในการวิเคราะห์

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการอธิบายภาพรวมของตัวแปรในรูปของค่าสถิติพื้นฐาน นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรที่ได้เก็บรวบรวม ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ (Frequency and Proportion) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ของข้อมูล

3.4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปว่าเป็นไปในทิศทางใด และมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด โดยใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ซึ่งหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีความสัมพันธ์เลย สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Hinkle D.E., 1998) ทั่วไปใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.70 - 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50 - 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30 - 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 - 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

หากเครื่องหมายเป็น + หมายความว่า การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน
เครื่องหมายเป็น - หมายความว่า การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) วิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรส่งผ่าน และตัวแปรส่งผ่านกับตัวแปรตามที่มีความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น โดยแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการถดถอยเชิงเส้น อีกทั้งยังวิเคราะห์โดยใช้วิธีเลือกตัวแปรด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) และนำข้อมูลที่หามาทั้งหมดไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ในการศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประเทศไทย โดยสมมติฐานที่ 1 ความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผลต่อทุนทางปัญญา การหาความสัมพันธ์นั้นใช้วิธีการสร้างสมการสถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) มีแบบจำลอง ดังนี้

$$Y_1 = b_0 + b_{1.1}X_{1.1} + b_{1.2}X_{1.2} + b_{1.3}X_{1.3} + b_{1.4}X_{1.4} + b_{1.5}X_{1.5} + b_{1.6}X_{1.6} + b_{1.7}X_{1.7} + b_{1.8}X_{1.8} + b_{1.9}X_{1.9} + b_{1.10}X_{1.10} + b_1Z_1$$

โดยที่

ตัวแปรอิสระ

$X_{1.1}$	หมายถึง	คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR)
$X_{1.2}$	หมายถึง	การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI)
$X_{1.3}$	หมายถึง	การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR)
$X_{1.4}$	หมายถึง	การจัดอันดับ ESG100 (ESG)
$X_{1.5}$	หมายถึง	การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI)
$X_{1.6}$	หมายถึง	ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE)
$X_{1.7}$	หมายถึง	สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND)
$X_{1.8}$	หมายถึง	สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME)
$X_{1.9}$	หมายถึง	ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC)
$X_{1.10}$	หมายถึง	สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP)

ตัวแปรตาม

Y_1	หมายถึง	ทุนทางปัญญา (IC)
-------	---------	------------------

ตัวแปรควบคุม

Z_1	หมายถึง	โครงสร้างเงินทุน (Leverage)
-------	---------	-----------------------------

และสมมติฐานที่ 2 ทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร การหาความสัมพันธ์นั้นใช้วิธีการสร้างสมการสถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) มีแบบจำลอง ดังนี้

$$Y_2 = b_0 + b_{2.1}X_{2.1} + b_{2.2}X_{2.2} + b_{2.3}X_{2.3} + b_{2.4}X_{2.4} + b_2Z_2$$

โดยที่

ตัวแปรอิสระ

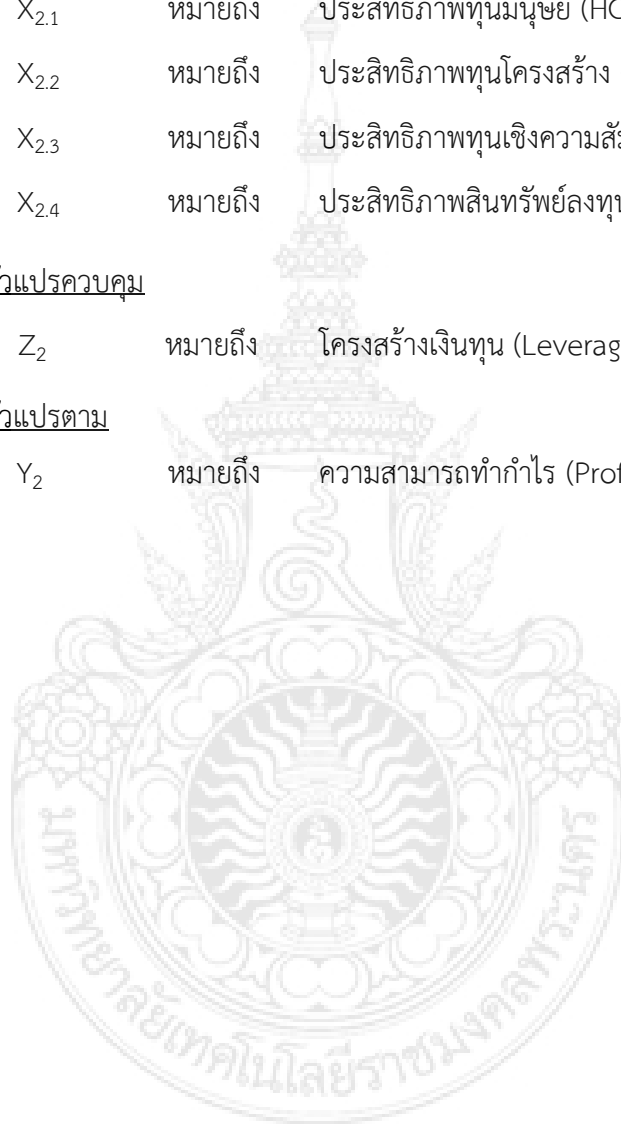
$X_{2.1}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE)
$X_{2.2}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE)
$X_{2.3}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE)
$X_{2.4}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE)

ตัวแปรควบคุม

Z_2	หมายถึง	โครงสร้างเงินทุน (Leverage)
-------	---------	-----------------------------

ตัวแปรตาม

Y_2	หมายถึง	ความสามารถทำกำไร (Profitability)
-------	---------	----------------------------------

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และ
ทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้นักวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อ
ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ที่ส่งผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์ และศึกษาทุนทางปัญญาที่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์ จึงได้นำเสนอผลวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
- 4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis)
- 4.3 การวิเคราะห์สถิติของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนด
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
N	จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา
B	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ในรูปคะแนนดิบหรือค่าจริง
Std.Error	ค่าที่แสดงระดับความคลาดเคลื่อนที่เกิดจาก การใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดพยากรณ์ตัวแปรตาม
Bata	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระใน รูปคะแนนมาตรฐาน
t	ค่าสถิติทดสอบ t ที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญ ของตัวแปรอิสระในการพยากรณ์ตัวแปรตาม

สัญลักษณ์	ความหมาย
P-Value	ค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน
R ²	ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการที่มีต่อตัวแปรตาม
R	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการกับตัวแปรตาม
Sig.	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
CGR	คะแนนการกำกับดูแลกิจการ
THSI	การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน
CSR	การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG
ESG	การจัดอันดับ ESG100
DJSI	การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก
BSIZE	ขนาดคณะกรรมการบริษัท
IND	สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ
TIME	สัดส่วนการเข้าประชุม
AC	ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ
SBP	สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่
HCE	ประสิทธิภาพทุนมนุษย์
SCE	ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง
RCE	ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์
CEE	ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน
Leverage	โครงสร้างเงินทุน
ROA	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด

สัญลักษณ์

ความหมาย

ROE

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

PBV

อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตาราง 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG)	Min.	Max.	Mean	S.D.
คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR)	1.00	4.00	3.120	0.906
การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI)	1.00	6.00	1.716	1.334
การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูล ด้าน ESG (CSR)	0.00	1.00	0.175	0.380
การจัดอันดับ ESG100 (ESG)	1.00	6.00	1.539	1.161
การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI)	0.00	1.00	0.059	0.236
ขนาดคณะกรรมการอิสระ (BSIZE)	5.00	18.00	10.033	2.444
สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND)	21.43	80.00	42.838	10.345
สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME)	3.22	30.00	7.554	3.326
ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC)	2.00	4.00	3.131	0.342
สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP)	18.02	99.99	63.657	14.986

จากตาราง 4.1 แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 รวม 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 บริษัท รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 725 ตัวอย่าง วัตถุประสงค์จากการเปิดเผยข้อมูลจากเว็บไซต์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (www.thai-iod.com) สถาบันไทยพัฒนา (www.thaipat.org) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี

(แบบ 56-1 หรือแบบ 56-1 One Report) พบว่า คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3.120 ค่าสูงสุด (Max) 4.00 ค่าต่ำสุด (Min) 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.906 การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI) ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.716 ค่าสูงสุด (Max) 6.00 ค่าต่ำสุด (Min) 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.334 การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR) ค่าเฉลี่ย (Mean) 0.175 ค่าสูงสุด (Max) 1.00 ค่าต่ำสุด (Min) 0.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.380 การจัดอันดับ ESG100 (ESG) ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.539 ค่าสูงสุด (Max) 6.00 ค่าต่ำสุด (Min) 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.161 การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (DJSI) ค่าเฉลี่ย (Mean) 0.059 ค่าสูงสุด (Max) 1.00 ค่าต่ำสุด (Min) 0.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.236 ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) ค่าเฉลี่ย (Mean) 10.033 ค่าสูงสุด (Max) 18.00 ค่าต่ำสุด (Min) 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.444 สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) ค่าเฉลี่ย (Mean) 42.838 ค่าสูงสุด (Max) 80.00 ค่าต่ำสุด (Min) 21.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.345 สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME) ค่าเฉลี่ย (Mean) 7.554 ค่าสูงสุด (Max) 30.00 ค่าต่ำสุด (Min) 3.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.326 ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3.131 ค่าสูงสุด (Max) 4.00 ค่าต่ำสุด (Min) 2.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.342 สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) ค่าเฉลี่ย (Mean) 63.657 ค่าสูงสุด (Max) 99.99 ค่าต่ำสุด (Min) 18.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 14.986

ตาราง 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุนทางปัญญา (IC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทุนทางปัญญา (IC)	Min.	Max.	Mean	S.D.
ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE)	0.44	127.03	7.741	14.443
ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE)	-1,063.11	118.54	0.511	40.228
ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE)	0.28	3,030.59	32.541	193.602
ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE)	0.01	1.18	0.158	0.092
โครงสร้างเงินทุน (Leverage)	0.05	0.83	0.426	0.208

จากตาราง 4.2 แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุนทางปัญญา (IC) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 รวม 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 บริษัท รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 725 ตัวอย่าง วัดจากการเปิดเผยข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ค่าเฉลี่ย (Mean) 7.741 ค่าสูงสุด (Max) 127.03 ค่าต่ำสุด (Min) 0.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 14.443 ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ค่าเฉลี่ย (Mean) 0.511 ค่าสูงสุด (Max) 118.54 ค่าต่ำสุด (Min) -1,063.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 40.228 ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) ค่าเฉลี่ย (Mean) 32.541 ค่าสูงสุด (Max) 3,030.59 ค่าต่ำสุด (Min) 0.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 193.602 ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ค่าเฉลี่ย (Mean) 0.158 ค่าสูงสุด (Max) 1.18 ค่าต่ำสุด (Min) 0.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.092 โครงสร้างเงินทุน (Leverage) ค่าเฉลี่ย (Mean) 0.426 ค่าสูงสุด (Max) 0.83 ค่าต่ำสุด (Min) 0.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.208

ตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถทำกำไร (Profitability) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความสามารถทำกำไร (Profitability)	Min.	Max.	Mean	S.D.
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (ROA)	-4.58	58.22	9.009	6.335
อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	-12.97	68.93	12.500	10.281
อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (PBV)	0.30	22.42	2.463	2.615

จากตาราง 4.3 แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถทำกำไร (Profitability) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 รวม 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 บริษัท รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 725 ตัวอย่าง วัดจากการเปิดเผยข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (ROA) ค่าเฉลี่ย (Mean) 9.009 ค่าสูงสุด (Max) 58.22 ค่าต่ำสุด (Min) -4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 6.335 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ค่าเฉลี่ย (Mean) 12.500 ค่าสูงสุด (Max)

68.93 ค่าต่ำสุด (Min) -12.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.281 อัตราส่วนราคาปิดต่อ
มูลค่าหุ้นทางบัญชี (PBV) ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.463 ค่าสูงสุด (Max) 22.42 ค่าต่ำสุด (Min) 0.30
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.615

4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis)

ตาราง 4.4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) ตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1

R	CGR	THSI	CSR	ESG	DJSI	BSIZE	IND	TIME	AC	SBP
IC	-0.061	0.004	0.004	-0.040	-0.010	-0.052	0.232**	0.008	-0.008	-0.079*
CGR	1.000	0.447**	0.336**	0.230**	0.238**	0.224**	0.104**	0.195**	0.114**	0.004
THSI		1.000	0.433**	0.392**	0.360**	0.329**	0.143**	0.153**	0.067*	0.004
CSR			1.000	0.183**	0.207**	0.197**	0.022	0.078**	0.014	0.064*
ESG				1.000	0.336**	0.259**	-0.062*	0.105*	0.024	0.072*
DJSI					1.000	0.319**	0.003	0.173**	0.023	-0.078*
BSIZE						1.000	-0.252**	0.173**	0.264**	-0.123**
IND							1.000	0.037**	0.060	0.014
TIME								1.000	0.045	-0.144**
AC									1.000	-0.051
SBP										1.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตาราง 4.4 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา (IC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ทุนทางปัญญา (IC) มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 (Sig. < 0.01) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.232 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หมายความว่า สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) เพิ่มขึ้น ทุนทางปัญญามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. < 0.05) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.079 มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ หมายความว่า สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่เพิ่มขึ้น (SBP) เพิ่มขึ้น ทุนทางปัญญา (IC) จะมีแนวโน้มลดลง

ตาราง 4.5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) ตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2

R	HCE	SCE	RCE	CEE	MVAIC	Leverage
Profit	0.028	0.024	-0.022	0.585**	-0.014	-0.009
HCE	1.000	0.007	0.222**	0.051	0.286**	0.060
SCE		1.000	0.003	0.044	0.203**	-0.033
RCE			1.000	-0.048	0.977**	0.086*
CEE				1.000	-0.033	-0.267**
MVAIC					1.000	0.081*
Leverage						1.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตาราง 4.5 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทุนทางปัญญา (IC) และความสามารถทำกำไร (Profitability) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความสามารถทำกำไร (Profitability) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 (Sig. < 0.01) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เท่ากับ 0.585 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หมายความว่า ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) เพิ่มขึ้น ความสามารถทำกำไร (Profitability) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

4.3 การวิเคราะห์ของการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

สมมติฐานที่ 1 ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผล
หรือมีอิทธิพลต่อทุนทางปัญญา (IC)

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$Y_1 = b_0 + b_{1.1}X_{1.1} + b_{1.2}X_{1.2} + b_{1.3}X_{1.3} + b_{1.4}X_{1.4} + b_{1.5}X_{1.5} + b_{1.6}X_{1.6} + b_{1.7}X_{1.7} + b_{1.8}X_{1.8} + b_{1.9}X_{1.9} + b_{1.10}X_{1.10} + b_1Z_1$$

ตัวแปรอิสระ

X _{1.1}	หมายถึง	คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR)
X _{1.2}	หมายถึง	การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI)
X _{1.3}	หมายถึง	การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR)
X _{1.4}	หมายถึง	การจัดอันดับ ESG100 (ESG)
X _{1.5}	หมายถึง	การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI)
X _{1.6}	หมายถึง	ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE)
X _{1.7}	หมายถึง	สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND)
X _{1.8}	หมายถึง	สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME)
X _{1.9}	หมายถึง	ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC)
X _{1.10}	หมายถึง	สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP)

ตัวแปรตาม

Y ₁	หมายถึง	ทุนทางปัญญา (IC)
----------------	---------	------------------

ตัวแปรควบคุม

Z ₁	หมายถึง	โครงสร้างเงินทุน (Leverage)
----------------	---------	-----------------------------

ตาราง 4.6 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ของสมมติฐานการวิจัยที่ 1

Hypothesis 1	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
(Constant)		-0.139	0.889
CGR	-0.097	-2.322	0.020*
THSI	-0.008	-0.160	0.873
CSR	0.036	0.883	0.378
ESG	-0.005	-0.128	0.898
DJSI	-0.005	-0.128	0.898
BSIZE	0.027	0.614	0.539
IND	0.251	6.390	0.000**
TIME	0.002	0.058	0.954
AC	-0.023	-0.599	0.550
SBP	-0.082	-2.195	0.029*
R = 0.264 R ² = 0.070 Adj. R ² = 0.057 S.E. = 62.24367			
F = 5.342 Sig. = 0.000 df = 724			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตาราง 4.6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ไม่พบปัญหา Multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยต้องการโมเดลที่ดีที่สุดจากการวิเคราะห์ผลทางสถิติจึงใช้วิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อทุนทางปัญญา (IC) เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อ

ทุนทางปัญญา (IC) ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และเมื่อทดสอบรายสมมติฐานย่อยรายปัจจัยของตัวแปรต้นส่งผลต่อตัวแปรส่งผ่าน โดยที่ตัวแปรต้นรายปัจจัยย่อย มีทั้งสิ้น จำนวน 10 ตัวแปร ได้แก่ CGR THIS CSR ESG DJSI BSIZE IND TIME AC และ SBP ตัวแปรส่งผ่านและตัวแปรควบคุม ได้แก่ IC และ Leverage พบว่า

คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR) ($X_{1.1}$) ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 9.70 ($\beta = -0.097$, Sig. = 0.020) โดยมีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางตรงกันข้าม หมายความว่า คะแนนการกำกับดูแลกิจการที่สูงขึ้นมีแนวโน้มทำให้ทุนทางปัญญาลดลง

การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI) ($X_{1.2}$) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 0.80 ($\beta = -0.008$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR) ($X_{1.3}$) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 3.60 ($\beta = 0.036$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

การจัดอันดับ ESG100 (ESG) ($X_{1.4}$) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 0.50 ($\beta = -0.005$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI) ($X_{1.5}$) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 0.50 ($\beta = -0.005$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) ($X_{1.6}$) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 2.70 ($\beta = 0.027$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) ($X_{1.7}$) ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 25.10 ($\beta = 0.251$,

Sig. = 0.000) โดยมีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า สัดส่วนคณะกรรมการอิสระที่สูงขึ้นมีแนวโน้มทำให้ทุนทางปัญญาเพิ่มขึ้นด้วย

สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME) ($X_{1.8}$) ไม่ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 0.20 ($\beta = 0.002$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC) ($X_{1.9}$) ไม่ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ -2.30 ($\beta = -0.023$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อทุนทางปัญญา

สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) ($X_{1.10}$) ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 8.20 ($\beta = -0.082$, Sig. = 0.029) โดยมีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางตรงกันข้าม หมายความว่า สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สูงขึ้นมีแนวโน้มทำให้ทุนทางปัญญาลดลง

สมมติฐานที่ 2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$Y_2 = b_0 + b_{2.1}X_{2.1} + b_{2.2}X_{2.2} + b_{2.3}X_{2.3} + b_{2.4}X_{2.4} + b_2Z_2$$

ตัวแปรอิสระ

$X_{2.1}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE)
$X_{2.2}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE)
$X_{2.3}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE)
$X_{2.4}$	หมายถึง	ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE)

ตัวแปรควบคุม

Z_2	หมายถึง	โครงสร้างเงินทุน (Leverage)
-------	---------	-----------------------------

ตัวแปรตาม

Y_2	หมายถึง	ความสามารถทำกำไร (Profitability)
-------	---------	----------------------------------

ตาราง 4.7 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ของสมมติฐานการวิจัยที่ 2

Hypothesis 2	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
(Constant)		-0.201	0.841
HCE	-0.013	-0.427	0.670
SCE	0.002	0.073	0.941
RCE	-0.003	-0.091	0.928
CEE	0.628	20.303	0.000**
Leverage	0.160	5.175	0.000**
R = 0.605 R ² = 0.366 Adj. R ² = 0.361 S.E. = 4.63818			
F = 82.955 Sig. = 0.000 df = 724			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตาราง 4.7 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ไม่พบปัญหา Multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยต้องการโมเดลที่ดีที่สุดจากการวิเคราะห์ผลทางสถิติจึงใช้วิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาทุนทางปัญญา (IC) ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ทุนทางปัญญา (IC) ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และเมื่อทดสอบรายสมมติฐานย่อยรายปัจจัยของตัวแปรส่งผ่านส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยที่ตัวแปรส่งผ่านรายปัจจัยย่อย มีทั้งสิ้น จำนวน 4 ตัว ได้แก่ HCE SCE RCE และ CEE ตัวแปรควบคุม 1 ตัวแปร ได้แก่ Leverage ตัวแปรตาม ได้แก่ Profitability พบว่า

ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ($X_{2.1}$) ไม่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) (Y_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 1.30 ($\beta = -0.013$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความสามารถทำกำไร

ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ($X_{2,2}$) ไม่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) (Y_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 0.20 ($\beta = 0.002$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความสามารถทำกำไร

ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) ($X_{2,3}$) ไม่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) (Y_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 0.30 ($\beta = -0.003$, Sig. = 0.05) แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความสามารถทำกำไร

ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ($X_{2,4}$) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 62.80 ($\beta = 0.628$, Sig. = 0.000) โดยมีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า การเพิ่มประสิทธิภาพลงทุนเพิ่มขึ้นทำให้ความสามารถทำกำไรเพิ่มขึ้นด้วย

โครงสร้างเงินทุน (Leverage) (Z_2) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ร้อยละ 16 ($\beta = 0.160$, Sig. = 0.000) โดยมีอิทธิพลระหว่างกันในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า โครงสร้างเงินทุนที่มีการเพิ่มขึ้น มีแนวโน้มทำให้ความสามารถทำกำไรเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ที่ส่งผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อศึกษาทุนทางปัญญาที่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะงานวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ที่ส่งผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษา พบว่า สมการถดถอยที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.05 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.05$) หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน คือ ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) มีความสัมพันธ์ต่อทุนทางปัญญา (IC) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $R = 0.264$ และค่า $R^2 = 0.070$ หมายความว่า สมการถดถอยสามารถอธิบายทุนทางปัญญา (IC) ได้ 7.0% ถือว่าอยู่ในระดับต่ำ จากการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม บรรษัทภิบาล (ESG) และทุนทางปัญญา (IC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ทุนทางปัญญา (IC) มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ($\text{Sig.} < 0.01$) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เท่ากับ 0.232 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หมายความว่า สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) เพิ่มขึ้น ทูทางปัญญา (IC) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. < 0.05) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.079 มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ หมายความว่า สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่เพิ่มขึ้น (SBP) เพิ่มขึ้น ทูทางปัญญา (IC) จะมีแนวโน้มลดลง

5.1.2 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาทูทางปัญญาที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษา พบว่า สมการถดถอยที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.01 (Sig. = 0.00 < 0.01) หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน คือ ทูทางปัญญา (IC) มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $R = 0.605$ และค่า $R^2 = 0.366$ หมายความว่า สมการถดถอยสามารถอธิบายทูทางปัญญา (IC) ได้ 36.6% ถือว่าอยู่ในระดับต่ำ จากการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทูทางปัญญา (IC) และความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความสามารถในการทำกำไร (Profitability) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 (Sig. < 0.01) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.585 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หมายความว่า ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) เพิ่มขึ้น ความสามารถในการทำกำไร (Profitability) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) และทูทางปัญญา ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ที่ส่งผลต่อทูทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า

1. คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR) ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.1 คะแนนการกำกับดูแลกิจการ (CGR) ส่งผลต่อ

ทุนทางปัญญา (IC) กล่าวคือ คะแนนการกำกับดูแลกิจการเพิ่มขึ้น ทุนทางปัญญามีแนวโน้มที่จะลดลง หรือแม้กระทั่งหากคะแนนการกำกับดูแลกิจการที่ลดลง ทุนทางปัญญามีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ ภาววรรณ ศุณาลัย (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงิน ผ่านทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า คะแนนการกำกับดูแลกิจการ เมื่อพิจารณาทางอ้อม พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามผ่านองค์ประกอบของทุนทางปัญญาในส่วนของประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่สอดคล้องกับ พรลักษณ์ พลเดช (2563) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ทุนทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า คะแนนการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ทุนทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ คะแนนการกำกับดูแลกิจการจะทำให้ ทุนทางปัญญาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

2. การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.2 การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืน (THSI) ส่งผลต่อทุนทางปัญญา ไม่สอดคล้องกับ อุบลวรรณ ขุนทอง โสวัตรธนา ธารา และ ชาคริต บุตรบำรุง (2565) ศึกษาอิทธิพลของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า บริษัทที่ได้รับคัดเลือกให้มีรายชื่ออยู่ในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ ผลการดำเนินงานในภาพรวมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (CSR) ไม่ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.3 การได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนจากการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ส่งผลต่อทุนทางปัญญา (IC) สอดคล้องกับ ทิพญา บุตรกะวี และภัทรพร พงศาปรมัตต์ (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายงานความยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ ผลการศึกษา พบว่า รางวัลความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การจัดอันดับ ESG100 (ESG) ไม่ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.4 การจัดอันดับ ESG100 (ESG) ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) สอดคล้องกับ อุบลวรรณ ขุนทอง โสวัตรธนา ธารา และ ชาคริต บุตรบำรุง (2565) ศึกษาอิทธิพลของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า การได้รับการจัดอันดับใน ESG (ESG) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในภาพรวมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI) ไม่ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.5 การมีรายชื่อในหุ้นยั่งยืนระดับโลก (DJSI) ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) ไม่สอดคล้องกับ Cristiana Bernardi, Paola Demartini (2019) ศึกษาการสร้างทุนทางปัญญาที่ยั่งยืน : ข้อมูลเชิงลึกจากบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ ผลการศึกษา พบว่า การออกแบบและการนำระบบการรายงานทุนทางปัญญาไปใช้จัดการโครงสร้างความยั่งยืน ถือว่ามีผลกระทบเชิงบวกต่อกระบวนการประเมินบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ใน DJSI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) ไม่ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.6 ขนาดคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) สอดคล้องกับ พรลักษณ์ พลเดช (2563) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ทุนทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ขนาดคณะกรรมการบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับทุนทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.7 สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (IND) ส่งผลกระทบต่อทุนทางปัญญา (IC) กล่าวคือ สัดส่วนคณะกรรมการอิสระที่เพิ่มขึ้น ทุนทางปัญญามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับ Mohammad Badrul Muttakin, Arifur Kuan and Ataur Rahman Belal (2015) ศึกษาการเปิดเผยทุนทางปัญญาและการกำกับดูแลกิจการ: การตรวจสอบเชิงประจักษ์ ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอิสระของคณะกรรมการ (BIND) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุนทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สอดคล้องกับ พรลักษณ์ พลเดช (2563)

ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ทูทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนคณะกรรมการอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับทูทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME) ไม่ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.8 สัดส่วนการเข้าประชุม (TIME) ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) สอดคล้องกับ พรลักษมี พลเดช (2563) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ทูทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนการเข้าประชุม ไม่มีความสัมพันธ์กับทูทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

9. ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC) ไม่ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.9 ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ (AC) ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) สอดคล้องกับ พรลักษมี พลเดช (2563) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ทูทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับทูทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

10. สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.10 สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (SBP) ส่งผลต่อทูทางปัญญา (IC) กล่าวคือ สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่เพิ่มขึ้น ทูทางปัญญาจะมีแนวโน้มที่จะลดลง หรือแม้กระทั่งหากสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ลดลง ทูทางปัญญาจะมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ไม่สอดคล้องกับ Chin-Hsien Hsieh, Irene Wei Kiong Ting and Jawad Asif and Hanh Thi My Le (2019) ศึกษาบทบาทของการควบคุมผู้ถือหุ้นในการพิจารณาการลงทุนด้านทูทางปัญญาระหว่างบริษัทเซมิคอนดักเตอร์ของไต้หวัน ผลการศึกษา พบว่า การถือหุ้นของผู้ถือหุ้นที่อำนาจควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทูทางปัญญาอย่างมีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาทูทางปัญญาที่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า

1. ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ไม่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2.1 ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) สอดคล้องกับ ธนวรรณ เจริญทิพย์ (2561) ศึกษาผลของ

ทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพทุนมนุษย์ (HCE) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สอดคล้องกับ Md. Sohel Rana และ Syed Zabid Hossain (2023) ศึกษาทุนทางปัญญา ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเติบโตที่ยั่งยืน: การศึกษาเกี่ยวกับบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในบังกลาเทศ ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพทุนมนุษย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ไม่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2.2 ประสิทธิภาพทุนโครงสร้าง (SCE) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) สอดคล้องกับ Md. Sohel Rana และ Syed Zabid Hossain (2023) ศึกษาทุนทางปัญญา ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเติบโตที่ยั่งยืน: การศึกษาเกี่ยวกับบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในบังกลาเทศ ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพทุนโครงสร้างไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) ไม่ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) อย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2.3 ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ (RCE) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) สอดคล้องกับ Md. Sohel Rana และ Syed Zabid Hossain (2023) ศึกษาทุนทางปัญญา ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเติบโตที่ยั่งยืน : การศึกษาเกี่ยวกับบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในบังกลาเทศ ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพทุนเชิงความสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2.4 ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน (CEE) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) กล่าวคือ ประสิทธิภาพสินทรัพย์การลงทุนเพิ่มขึ้น ทำให้ความสามารถทำกำไรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับ กชมน วิมลอนุพงษ์ (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางปัญญา โอกาสในการเติบโตและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุน

(CEE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ Md. Sohel Rana และ Syed Zabid Hossain (2023) ศึกษาทุนทางปัญญา ผลการดำเนินงานของบริษัท และการเติบโตที่ยั่งยืน: การศึกษาเกี่ยวกับบริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในบังกลาเทศ ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพสินทรัพย์ลงทุนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. โครงสร้างเงินทุน (Leverage) ส่งผลต่อความสามารถทำกำไร (Profitability) ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ โครงสร้างเงินทุนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความสามารถทำกำไรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ไม่สอดคล้องกับ Jian Xu (2020) ศึกษาประสิทธิภาพของทุนทางปัญญา และประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัทตามผลประกอบการในวงจรชีวิตธุรกิจ ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างเงินทุน (LEV) ที่เป็นตัวแปรควบคุม มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท ได้แก่ คณะผู้บริหาร นักบัญชี นักลงทุน รวมถึงนักวิจัย นักวิชาการ ผู้ที่สนใจทั่วไปสามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล และทุนทางปัญญาที่เป็นข้อมูลตัวเลขทางการเงิน และมีใช้ตัวเลขทางการเงินเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ วางแผน กำหนดเป้าหมาย ตระหนักถึงการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทให้โปร่งใส มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ รวมถึงเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุน สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจในระยะยาวต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล และทุนทางปัญญาส่งผลต่อความสามารถทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวัดจากข้อมูลจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชีเท่านั้น แต่เพื่อให้เกิดประโยชน์ และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ให้ครอบคลุม ควรมีการศึกษาศามารถทำกำไรในด้านอื่น ๆ ด้วย

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นรายปี อาจทำให้ไม่สามารถเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทุนทางปัญญา และความสามารถทำกำไรได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเลือกใช้ข้อมูลเป็นรายไตรมาสเพื่อให้การวิเคราะห์ผลการศึกษามีความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กชมน วิมลอนุพงษ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางปัญญา โอกาสในการเติบโต และ ผลดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบัญชีและการบริหารการเงิน) สาขาวิชาการบัญชีและการบริหารการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กาญจน์กมล พรหมเหลา. (2564). แนวคิด ESG คืออะไร ทำไมถึงได้รับความนิยมในกลุ่มนักลงทุน ในปัจจุบัน. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.tris.co.th/wp-content/uploads/2021/05/2564_Article_250564.pdf.
- กิตติมา ทางนะที, พร้อมพร ภูวดิน, สุมาลี เอกพล, และคุณากร ไวยวุฒิ. (2565). ทุนทางปัญญา กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ปี 11 เล่ม 2 ประจำเดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2565.
- จตุพร เมืองสุวรรณ. (2564). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีความสามารถในการทำกำไร และการประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100. การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จารุวรรณ เอกสะพัง. (2562). การวิเคราะห์อิทธิพลโครงสร้างผู้ถือหุ้นต่อมูลค่าข้อมูลทางบัญชี โดยส่งผ่านทุนทางปัญญา : หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐวดี โพธิพฤกษ์. (2563). อิทธิพลของโครงสร้างผู้ถือหุ้นและโครงสร้างเงินทุนที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนกลุ่ม SET100. การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐาริณี สุดใจ. (2563). ผลของทุนทางปัญญาต่อมูลค่าบริษัท กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบัญชีและการบริหารการเงิน) สาขาวิชาการบัญชีและการบริหารการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2562). *Corporate Governance*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.setsustainability.com/page/corporate-governance>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2562). *Corporate Governance Report (CGR)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.setsustainability.com/page/cgr-corporate-governance-report>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2562). *Sustainability Awards*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.setsustainability.com/page/sustainability-awards>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2562). *Thailand Sustainability Investment (THSI)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.setsustainability.com/page/thsi-thailand-sustainability-investment>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). *ตารางแสดงโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.set.or.th/th/Market/index/set/industry-sector-profile>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). *สำรวจหุ้นไทยในดัชนีระดับโลก DJSI*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/65-investhow-djsi-2021>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566). *เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ฯ - ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย - SET*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก https://portal.set.or.th/th/about/overview/setgroup_p1.html.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทิพญา บุตรกะวี และ ภัทรพร พงศาปรมัตต์. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างรายงานความยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ*. โครงการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. 2564, วันที่ 1 เมษายน 2564.
- ธนวรรณ เจริญทิพย์. (2561). *ผลของทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีคณะบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นารินทิพย์ ท่องสายชล. (2565). *ESG การลงทุนในโลกยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://setinvestnow.com/th/knowledge/article/165-tsi-invest-in-esg-stocks-in-new-investment-era>.
- บรรจงรัตน์ พรหมสุวรรณศิริ, วนิดา ชูติมากุล และ สุรินทร์ พรหมนุรักษ์กิจ. (2565). *ประสิทธิภาพของทุนทางปัญญาที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100*. วารสารศิลปการจัดการ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2565.
- ฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.). (2564). *มุมมองผู้ลงทุนต่อบทบาทกรรมการบริษัท ปัจจัยสำคัญสู่ความมั่นคงและยั่งยืนของกิจการ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://sec.or.th/TH/Template3/Articles/2564/110164.pdf>.
- พรลักษณ์ พลเดช. (2563). *การกำกับดูแลกิจการ ทุนทางปัญญาและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พิชญลักษณ์ เพชรสีสุก. (2565). *“ESG” แนวคิดความยั่งยืนที่องค์กรควรใช้เป็นเครื่องมือหรือแค่เทรนด์ตามกระแส*. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.nia.or.th/ESG-sustainability-concepts-or-trends>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิมพ์โพยม สุตเจริญ. (2564). การศึกษาผลกระทบของระดับความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ต่อผลการดำเนินงานผ่านความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET). การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบัญชีและการบริหารการเงิน) สาขาวิชาการบัญชีและการบริหารการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัสสิริ ศรสงคราม. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลขององค์กร (ESG) กับมูลค่ากิจการ (TOBIN'S Q) ในหมวดธุรกิจพลังงาน ที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภาวรรณ ศุนาลัย. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดักกิจการกับความเสี่ยงจากความล้มเหลวทางการเงิน ผ่านทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีและการบริหารการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภูษณิศ ส่งเจริญ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 47 กรกฎาคม - สิงหาคม 2565.
- สถาบันไทยพัฒน์. (2560). เกณฑ์ในการประเมินหลักทรัพย์ ESG100. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.thaipat.org/2017/06/esg100.html>.
- สถาบันไทยพัฒน์. (2563). ESG 100 Universe. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.thaipat.org/2020/12/esg-100-universe.html>.
- สถาบันไทยพัฒน์. (2565). รางวัลการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ปี 2561 - ปี 2565. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.thaicr.com/2022/12/2565.html>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2562). *CG Thailand* เพื่อความยั่งยืนของกิจการและสังคม การประเมินระดับประเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/pages/assessment/interassessment.aspx>.
- อาภรณ์ แก้วทอง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยทุนทางปัญญากับคุณภาพกำไรและมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อุบลวรรณ ขุนทอง ไสวัตรธนา ธารา และ ชาศริต บุตรบำรุง. (2565). อิทธิพลของความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2566.
- Ali Ihsan Akgun and Serap Pelin Turkoglu. (2023). *Intellectual capital and performance of listed firms during the global financial crisis: the effects of legal origin*. International Journal of Organizational Analysis © Emerald Publishing Limited 1934-8835.
- Awad Bakry, A. E. (2020). *Does intellectual capital efficiency improve the corporate social responsibility of Egyptian firms?*. Journal of Financial Reporting and Accounting Vol. 20 No. 3/4, 2022 pp. 693-711.
- Barney, J. (1991). *Firm resources and sustained competitive advantage*. Journal of Management Vol. 17 No.1 pp. 99-120.
- Beretta, V., Demartini, C. and Trucco, S. (2019). *Does environmental, social and governance performance influence intellectual capital disclosure tone in integrated reporting?*. Journal of Intellectual Capital Vol. 20 No. 1, pp. 100-124.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Bernardi Cristiana and Demartini Paola. (2019). *Building Sustainable Intellectual Capital: Insight from a Company Included in the Dow Jones sustainability Index*. In Maria Serena Chiucchi and Paola Demartini (Eds.), *Qualitative Research in Intangibles, Intellectual capital and Integrated Reporting Practices*. (pp. 97- 106). Roma: Roma TrE-Press.
- Hinkle, D.E. William. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Sciences*. 4th New York: Houghton Mifflin.
- Hsien, Chin-Hsien and Irene, Wei Kiong Ting and Asif, Jawad and Le, Hanh Thi My. (2019). *The role of controlling shareholders in determining investments of Intellectual capital among Taiwanese semiconductor companies*. *Journal of Intellectual Capital*, pp.62-86.
- Jian Xu, Muhammad Haris and Feng Liu. (2020). *Intellectual capital efficiency and firms' financial performance based on business life cycle*. *Journal of Intellectual Capital* Vol. 24 No. 3, 2023, pp.653-682.
- Karyani, Etikah and Perdiansyah, Muhamad Resa. (2022). *ESG and intellectual capital efficiency: evidence from Asean emerging markets*. *Journal Akuntansi dan Keuangan Indonesia*, Vol. 19, Iss. 2, pp.167-187.
- Mitha Dwi Restuti, Vera Diyanty, and Elvia R. Shauki. (2019). *Intellectual Capital and Firm Performance: Applying a Modified Value-Added Coefficient*. *Advances in Economics, Business and Management Research*, Volume 89.
- Muttakin, Mohammad Badrul, Khan, Arifur, and Belal, Ataur Rahman. (2015). *Intellectual Capital disclosures and corporate governance: An empirical examination*. *Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting*, Volume 31, Issue 2, December 2015, Pages 219-227.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Nirino, N., Ferraris, A., Miglietta, N. and Invernizzi, A.C. (2020). *Intellectual capital: the missing link in the corporate social responsibility- financial performance relationship*. Journal of Intellectual Capital Vol. 23 No. 2, 2022 pp. 420-438.
- R. Edward Freeman. (1984). *A stakeholder approach to strategic management*.
- Rahman, M.J. and Liu, H. (2022). *Intellectual capital and firm performance: the moderating effect of auditor characteristics*. Asian Review of Accounting © Emerald Publishing Limited 1321-7348.
- Soewarno, N., and Tjahjadi, B. (2019). *Measures that matter: an empirical investigation of intellectual capital and financial performance of banking firms in Indonesia*. Journal of Intellectual Capital Vol. 21 No. 6, 2022 pp. 1085-1106.
- Sohel Rana, M., Hossain, S.Z. (2023). *Intellectual, Firm Performance, and Sustainable Growth: A Study on DSE- Listed Nonfinancial Companies in Bangladesh*. MDPI, Basel, Switzerland. Sustainability 2023, 15, 7206.
- Thanadon Praphutikul. (2020). *เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการวิเคราะห์หุ้นด้วยอัตราส่วน ROE และ ROA*. สืบค้นเมื่อ วันที่ 8 June 2023 เข้าถึงได้จาก <http://siamquant.com/roe-vs-roa/>.
- Tiwari, R. (2020). *Nexus between intellectual capital and profitability with interaction effects: panel data evidence from the Indian healthcare industry*. Journal of Intellectual Capital Vol. 23 No. 3, pp. 588-616.

ภาคผนวก

รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 1 มกราคม 2566

1. กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร - AGRO

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	GFPT
2	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	STA
3	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	UPOIC
4	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	UVAN
5	บริษัท อกริเพียว โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	APURE
6	บริษัท เอเชียนซี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ASIAN
7	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CBG
8	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	CPF
9	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	HTC
10	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	LST
11	บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	M
12	บริษัท โอสภสส จำกัด (มหาชน)	OSP
13	บริษัท เพอร์ซิเดนท์ เบเกอรี่ จำกัด (มหาชน)	PB
14	บริษัท พี อาร์ จี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	PRG
15	บริษัท เซ็ปเป้ จำกัด (มหาชน)	SAPPE
16	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)	SAUCE
17	บริษัท ส. ขอนแก่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	SORKON
18	บริษัท สุรพลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	SSF
19	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)	SST
20	บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TFG
21	บริษัท ไทยเพอร์ซิเดนท์ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	TFMAMA
22	บริษัท แก้วแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	TKN

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
23	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TU
24	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)	TVO
25	บริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน)	TWPC

2. กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค – CONSUMP

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท ซาบีน่า จำกัด (มหาชน)	SABINA
2	บริษัท สหยูเนี่ยน จำกัด (มหาชน)	SUC
3	บริษัท ทรูลักซ์ จำกัด (มหาชน)	TNL
4	บริษัท ดี.ที.ซี.อินเตอร์สตร์ จำกัด (มหาชน)	DTCI
5	บริษัท โมเดิร์นฟาร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	MODERN
6	บริษัท สบาย คอนเน็กซ์ เทค จำกัด (มหาชน)	SBNEXT
7	บริษัท ทีซีเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TCMC
8	บริษัท เอเชียน ไฟฟ์สตูดิโอส์ จำกัด (มหาชน)	APCO
9	บริษัท บิสซิเนสออลแมนธ์ จำกัด (มหาชน)	BIZ
10	บริษัท แจกจ่ายอุตสาหกรรม (ไทย) จำกัด (มหาชน)	JCT
11	บริษัท เอส แอนด์ เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)	S&J
12	บริษัท ไทยออปติคอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TOG

3. กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม – INDUS

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท อาปิโก ไฮเทค จำกัด (มหาชน)	AH
2	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CWT
3	บริษัท พี.ซี.เอส.แมชชีน กรุ๊ปโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	PCSGH

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
4	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	SAT
5	บริษัท ออลล่า จำกัด (มหาชน)	ALLA
6	บริษัท อาซีฟา จำกัด (มหาชน)	ASEFA
7	บริษัท แอสเซียน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	HTECH
8	บริษัท เอส เอ็น ซี พอร์เมอ์ จำกัด (มหาชน)	SNC
9	บริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน)	NFC
10	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	PATO
11	บริษัท สุธากัญจน์ จำกัด (มหาชน)	SUTHA
12	บริษัท ไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน)	TCCC
13	บริษัท เอ.เจ.พลาสติก จำกัด (มหาชน)	AJ
14	บริษัท บีจี คอนเทนเนอร์ กลาส จำกัด (มหาชน)	BGC
15	บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	THIP
16	บริษัท อุตสาหกรรมถังโลหะไทย จำกัด (มหาชน)	TMD
17	บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน)	TOPP
18	บริษัท พลาสติก และหีบห่อไทย จำกัด (มหาชน)	TPAC
19	บริษัท เอ็ม.ซี.เอส.สตีล จำกัด (มหาชน)	MCS
20	บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)	MILL
21	บริษัท ทีเอ็มที สตีล จำกัด (มหาชน)	TMT

4. กลุ่มอุตสาหกรรมก่อสร้างหิรมทรัพย์และก่อสร้าง – PROPCON

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท ผลิตภัณ์ค้คอนกรีตชลบุรี จำกัด (มหาชน)	CCP
2	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่นโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	Q-CON
3	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	SCC
4	บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	SCCC
5	บริษัท ทิปปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	TASCO
6	บริษัท ทีโอเอ เพ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TOA
7	บริษัท วิค จำกัด (มหาชน)	WIJK
8	บริษัท อาริยา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	A
9	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	ANAN
10	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	AP
11	บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรียล เอสเตท จำกัด (มหาชน)	ESTAR
12	บริษัท เจเอเอส แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)	J
13	บริษัท ลลิล พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	LALIN
14	บริษัทแลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	LH
15	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	MBK
16	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)	MK
17	บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	NOBLE
18	บริษัท เนอวานา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	NVD
19	บริษัท อริจัน พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	ORI
20	บริษัท พฤกษา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	PSH
21	บริษัท ริชี เพลซ 2002 จำกัด (มหาชน)	RICHY
22	บริษัท สวณอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)	ROJNA
23	บริษัท สัมมากร จำกัด (มหาชน)	SAMCO
24	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SC

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
25	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)	SIRI
26	บริษัท ศุภาลัย จำกัด (มหาชน)	SPALI
27	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	WHA

5. กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร – RESOURC

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	BANPU
2	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)	EA
3	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)	EASTW
4	บริษัท กรีน รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)	GREEN
5	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	GUNKUL
6	บริษัท ลานนา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)	LANNA
7	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)	PTG
8	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	PTT
9	บริษัท คิวทีซี เอนเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)	QTC
10	บริษัท สแกน อินเตอร์ จำกัด (มหาชน)	SCN
11	บริษัท ซีโอยล์ จำกัด (มหาชน)	SEAOIL
12	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปีโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)	SGP
13	บริษัท เอสพีซีจี จำกัด (มหาชน)	SPCG
14	บริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี่ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SUPER
15	บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน)	SUSCO
16	บริษัท ดับบลิวพี เอนเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)	WP

6. กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ – SERVICE

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)	COM7
2	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	CPALL
3	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	GLOBAL
4	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	HMPRO
5	บริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	ICC
6	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)	KAMART
7	บริษัท เมก้า ไลฟ์ไชน์ จำกัด (มหาชน)	MEGA
8	บริษัท ไมต้า แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)	MIDA
9	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	RS
10	บริษัท ริช สปอร์ต จำกัด (มหาชน)	RSP
11	บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน)	SPC
12	บริษัท บางกอก เซน ฮอสพิทอล จำกัด (มหาชน)	BCH
13	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)	BDMS
14	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	BH
15	บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)	NTV
16	บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)	RAM
17	บริษัท โรงพยาบาลราชพฤกษ์ จำกัด (มหาชน)	RPH
18	บริษัท ธนบุรี เฮลท์แคร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	THG
19	บริษัท อมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	AMARIN
20	บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน)	PLANB
21	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	WORK
22	บริษัท เทพธานีกีฬา จำกัด (มหาชน)	CSR
23	บริษัท เอเชีย นามารีน เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ASIMAR
24	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BEM

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
25	บริษัท ทริฟเฟิล ไอ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	III
26	บริษัท กรุงเทพโสภณ จำกัด (มหาชน)	KWC
27	บริษัท นามยง เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน)	NYT
28	บริษัท ไวส์ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	WICE

7. กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี - TECH

ลำดับที่	รายชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท เดลต้า อิเล็คทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	DELTA
2	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	HANA
3	บริษัท สตาร์ส ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SMT
4	บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)	SVI
5	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ADVANC
6	บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	AIT
7	บริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	FORTH
8	บริษัท ฮิวแมนิก้า จำกัด (มหาชน)	HUMAN
9	บริษัท อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	ILINK
10	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	INET
11	บริษัท เจมาร์ท กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	JMART
12	บริษัท พรีเมียร์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	PT
13	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SIS
14	บริษัท สกาย ไอซีที จำกัด (มหาชน)	SKY
15	บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)	SVOA
16	บริษัท ซินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SYNEX

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางสาวชिरาภรณ์ กานต์วิกุลธนา
วัน/เดือน/ปีเกิด 20 เมษายน 2523
ภูมิลำเนา 768/108 ซอยสุขจันทร์ ถนนราชญาติรักษา ตำบลแม่กลอง
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
ที่อยู่ปัจจุบัน 50 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 84/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางอ้อ
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บริหารธุรกิจบัณฑิต	สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา	2545
บริหารธุรกิจบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2551
นิติศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2566

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครปฐม ถนนหลังพระ ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง
จังหวัดนครปฐม 73000